

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Dobrovolnictví a dárcovství v neziskových organizacích
a jeho význam pro rozvoj regionu**

Bc. Gabriela Botosová

© 2012 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Dobrovolnictví a dárcovství v neziskových organizacích a jeho význam pro rozvoj regionu" jsem vypracoval(a) samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor(ka) uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil(a) autorská práva třetích osob.

V Praze dne 5.4.2012

Poděkování

Rád(a) bych touto cestou poděkovala Ing. Pavle Varvažovské za odborné vedení a rady při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat členům Dobrovolnického centra Kladno, Českého červeného kříže a Dobrovolníků z FN Motol, za vstřícnou spolupráci, poskytnutí informací a odborných materiálů.

Dobrovolnictví a dárcovství v neziskových organizacích a jeho význam pro rozvoj regionu

Voluntarines and donorship in non profit organisations and meaning its in regional development

Souhrn

Práce se v teoretické části soustřeďuje na vysvětlení důležitých základních pojmů souvisejících s jejím tématem. Zaměřuje se na rozdělení národního hospodářství, zabývá se historií dobrovolnictví, terminologií dobrovolnictví, potřebami a umístěním dobrovolníků, finančními problémy a možnostmi získávání grantů a dotací, v neposlední řadě vysvětluje pojem region, charakterizuje prostředí Středočeského kraje a Prahy.

Praktická část se věnuje kvalitativnímu šetření uvnitř vybraných neziskových organizací, kde byly provedeny rozhovory s řediteli organizací. Rozhovor se týkal způsobu propagace jejich činnosti, nabírání dobrovolníků, získávání dárců. Dále je zaměřen na problémy, se kterými se při práci setkávají, a proč si myslí, že zrovna jejich aktivity pomáhají k rozvoji regionu. Druhá část kvalitativního šetření je zaměřena na dobrovolníky a jejich motivaci k práci. Zjišťovalo se, kde vidí problémy a jaký mají názor na působení dobrovolné činnosti pro rozvoj regionu.

Poslední část práce se zaměřuje na názor veřejnosti na dobrovolnictví, činnost neziskových organizací, dárcovství a rozvoj regionu. Zároveň se zjišťovala ochota lidí stát se dobrovolníkem, či finančně přispět. Bylo zkoumáno, jak oni sami vnímají činnost nestátních neziskových organizací v závislosti s rozvojem regionu, kde žijí.

Klíčová slova: Nezisková organizace, dobrovolnictví, dárcovství, rozvoj regionu, dobrovolník, dárcé, sociální oblast, zdravotnictví, obyvatelé regionu, Český červený kříž, Dobrovolnické centrum Kladno

Summary

The theoretical part of this thesis concentrates on the explanation of the important basic terms concerning the thesis' topic. It focuses on the division of national economy, history of voluntarism, terminology of voluntarism, needs and allocation of volunteers, financial problems and possibilities of gaining grants and donations and last but not least explanation of the term region and characteristics of the environment of Central Bohemian Region and Prague. The practical part consists of qualitative research done among chosen non-profit organizations, which were realized through the interviews with their managers. These interviews concerned the way of propagation of their activities, recruiting voluntaries and gaining donors. Further, they concentrated on the problems the managers have to solve during their activities and the reasons why they think that their activities help to the development of the region. Second part of the qualitative research focuses on the volunteers and their motivation to help, where exactly they see the problems and what is their opinion on the influence of voluntarism on the region's development. The last part of this thesis concerns the opinion of the public on voluntarism, activities of nonprofit organizations, donations and development of the region. At the same time, the willingness to be a volunteer or to contribute financially is being observed. And how they perceive the activities of non-governmental and nonprofit organizations according to the development of the region they live in.

Keywords: Non profit organization, volunteering, donation, region development, volunteer, donor, social area, health care, residents of the region, The Red Cross, Volunteer centre Kladno

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl práce a metodika	13
3	Přehled řešené problematiky	15
	Členění národního hospodářství podle principu financování	15
3.1.1	Ziskový (tržní) sektor	15
3.1.2	Neziskový (netržní) sektor.....	15
3.1.3	Neziskový veřejný sektor	16
3.1.4	Neziskový soukromý sektor (třetí sektor)	16
3.1.5	Sektor domácností.....	16
	Otázka terminologie	16
	Nezisková organizace	18
3.1.6	Nadace	18
3.1.7	Obecně prospěšné společnosti (OPS).....	19
3.1.8	Občanské sdružení	20
	Historie dobrovolnictví.....	21
	Kdo se může stát dobrovolníkem?	23
	Co mohou dobrovolníci dělat.....	23
	Potřeby dobrovolníků	24
	Potřeby organizace	24
	Klíčové prvky úspěšného programu dobrovolníků	24
	Charakteristické oblasti dobrovolnictví	25
3.1.9	Ochránci životního prostředí	25
3.1.10	Humanitární organizace a organizace na ochranu lidských práv.....	26
3.1.11	Sociální a zdravotní oblast.....	26
3.1.12	Kulturní oblast	27
3.1.13	Sportovní a vzdělávací činnost	27
3.1.14	Zahraníční dobrovolná služba	28
3.1.15	Dobrovolnictví v „rodinné ekonomice“	28
	Finanční problémy.....	29
	Dárcovství.....	29
3.1.16	Získávání peněžních darů	29

3.1.17	Dárci	30
	Dotace a granty.....	31
	Sponzorství	31
3.1.18	Sponzoři.....	32
	Region a jeho rozvoj.....	32
3.1.19	Neziskové organizace a rozvoj regionů.....	33
4	Charakteristika prostředí.....	34
	Praha	34
	Možnosti získání finančních prostředků.....	35
4.1.1	Granty poskytované hl. m. Praha	35
4.1.2	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV)	37
4.1.2.1	Odbor sociálních služeb a sociálního začleňování	37
4.1.2.2	Účel dotace.....	37
4.1.2.3	Přehled vyhlašovaných programů pro rok 2012	38
4.1.3	Dotace z Evropské Unie (EU).....	38
4.1.3.1	OP Praha – Adaptabilita (OPPA).....	38
4.1.3.2	OP Praha – Konkurenceschopnost (OPPK).....	40
	Středočeský kraj	41
4.1.4	Granty a dotace Středočeského kraje	42
4.1.5	Evropské dotace	44
4.1.5.1	ROP NUTS II Střední Čechy	44
5	Charakteristika vybraných organizací	47
	Český červený kříž	47
	Dobrovolnické centrum Kladno	48
	Dobrovolníci ve Fakultní nemocnici Motol.....	50
	Šetření v terénu	50
	Kvantitativní výzkum	50
5.1.1	Ověření statistických hypotéz.....	66
5.1.2	Zhodnocení kvantitativního šetření.....	69
	Kvalitativní šetření	71
5.1.3	Souhrn rozhovoru s ředitelkou Dobrovolnického centra Kladno	71
5.1.4	Souhrn rozhovoru s ředitelkou Oblastního spolku Kladno	72

5.1.5	Souhrn rozhovoru s ředitelkou organizace Dobrovolníci v nemocnici Motol	
	72	
5.1.6	Souhrn rozhovoru s ředitelkou Oblastního spolku Praha 1	73
5.1.7	Souhrn rozhovorů se 3 dobrovolníky Dobrovolnického centra Kladno.....	74
5.1.8	Souhrn rozhovorů se 7 dobrovolníky - mládežníky Českého červeného kříže	
	75	
5.1.9	Zhodnocení kvalitativního šetření.....	77
6	Výsledky a diskuze	79
7	Závěr	81
8	Seznam literatury.....	83
	Seznam obrázků, tabulek a grafů	87
9	Přílohy.....	89
	Příloha č.1 Dotazník pro veřejnost	89
	Příloha č. 2 Dotazník pro dobrovolníky	92
	Příloha č.3 Otázky pro ředitele neziskových organizací (Oblastní spolků).....	95

1 Úvod

Dobrovolnictví je pojem, který se v dnešní době stává stále více diskutovaným tématem. Důkazem je Evropský rok dobrovolnictví 2011. Záměrem tohoto projektu bylo vytvoření dobrého prostředí pro dobrovolnické činnosti. Hledání a odstraňování problémů, na které se v průběhu dobrovolných činností přichází. Mezi další cíle patřilo více oceňovat a uznávat dobrovolné činnosti a zlepšit povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví.

Dobrovolník je člověk schopný v dnešní uspěchané době udělat něco pro druhé, aniž by dostal finanční odměnu. Dobrovolník myslí na druhé, na jejich budoucnost, na způsob, jak nejlépe pomoci těm, kteří pomoc potřebují. Je to člověk se srdcem na správném místě. Každý takový jedinec si zaslouží obdiv ostatních. Systém odměňování a oceňování není v tomto směru dostatečný a často je bohužel podceňovaný. Přitom je to jediná cesta, jak vyjádřit uznání a říci, jak moc si vážíme jejich činů a obětí pro druhé. Člověk sám jako jedinec nemůže vyřešit všechny problémy. Proto propagací dobrovolnictví si může každý uvědomit, jak je důležité si vzájemně pomáhat, a tím zvýšit počet dobrovolníků, kterých je stále obrovský nedostatek. Problémem správné propagace je častokrát nedostatek finančních prostředků jednotlivých nestátních neziskových organizací.

Svůj vliv na nedostatek dobrovolníků má určitě i ekonomická krize a zhoršující se životní podmínky obyvatel. Všechny tyto aspekty mohou být důvodem, proč si jednoduše spousta lidí s altruistickým smýšlením zkrátka jenom „nemůžou dovolit“ věnovat se dobrovolné činnosti. Na druhé straně pojem dárcovství se také považuje za důležitý. Někdo nemá čas nebo povahu na aktivní pomáhání, proto volí pasivní cestu: poskytování věcných darů, či finančních prostředků. Jednorázově, nebo pravidelně. Ať už se jedná o právnickou, nebo fyzickou osobu. Mnoho akcí by bez těchto příspěvků nemohlo vůbec proběhnout. Bohužel i dárců ochotných bez protihodnoty něco nabídnout, není tolik, kolik by bylo třeba. Proto se neziskové organizace nemohou na tyto prostředky spolehnout a musí se snažit zajistit si své zdroje jiným způsobem. Například granty a dotacemi z Evropské unie, či vlastní činností přinášejí další finanční prostředky pro provoz a zkvalitňování poskytovaných služeb.

Na rozvíjení jednotlivých regionů se podílejí organizační složky státu, které se snaží co nejlépe rozdělit dostupné finanční prostředky do jednotlivých oblastí. I přes veškerou snahu nejsou prostředky dostačující, zde nastupují neziskové organizace. Nadace, církve, občanská sdružení, nebo obecně prospěšné organizace zaměřující se na jednotlivé sféry, například sociální, kulturní, ekologické, vzdělávací, kulturní apod. Snaží se minimalizovat negativní dopady dnešní doby, zkvalitňovat život obyvatel a snižovat disparity mezi jednotlivými regiony. Pokud by všechny cíle byly realizovány, nic by nebránilo v rozvoji jednotlivých regionů a ubylo by mnoho problémů, se kterými se v současné době územní jednotky potýkají. Stejně cíle má i státní sektor, ovšem nedokáže všechny plně zajistit.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je zjistit, jakou roli hraje dárcovství v neziskových organizacích, jakým způsobem je zajištěno a jak se k tomu staví samy organizace. Účelem práce je také získat informace o dobrovolnících, proč se této práci věnují, jaké činnosti konkrétně dělají a s jakými problémy se setkávají, jakým způsobem organizace své dobrovolníky získávají. Práce se zaměřuje na oblast sociálních a zdravotnických služeb. V rámci terénního šetření je cílem zviditelnit neziskové organizace Dobrovolnické centrum Kladno a Oblastní spolky Českého červeného kříže pomocí doplňkového vysvětlení v řízeném vyplňování dotazníků. Práce se také věnuje postojům a informovanosti obyvatel Prahy a Středočeského kraje v problematice dobrovolnictví a dárcovství. Věnuje se otázce, jak vnímají lidé práci neziskových organizací ve smyslu jejich působení na rozvoj regionu a na zkvalitňování života obyvatel. Dalším bodem výzkumu jsou otázky, jestli lidé přispívají neziskovým organizacím a jak se staví k dárcovství a dobrovolnictví. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se zaměřuje na studium literatury, online zdrojů a dokumentů sloužících k vysvětlení důležitých základních pojmů souvisejících s tématem. Nejprve se stanovily hypotézy, které se na konci potvrdí, či vyvrátí.

V části praktické se nejprve prováděla pilotní šetření zaměřené na výběr vhodných organizací v Praze a ve Středočeském kraji. Na základě výběru bylo provedeno šetření kvalitativní i kvantitativní.

Kvalitativní šetření bude probíhat formou standardizovaného rozhovoru s řediteli vybraných organizací, v případě Českého červeného kříže s řediteli oblastních spolků. Anketní šetření bylo provedeno s dobrovolníky. Druhá sondáž bude kvantitativního charakteru, cílena na obyvatele Prahy a Středočeského kraje. Dotazníky budou rozdány minimálně 100 náhodně vybraným respondentům různého věku, pohlaví, vzdělání. Anketní šetření bude probíhat v měsíci únoru zejména formou řízeného rozhovoru, okrajově byla využita elektronická pošta. Nejprve proběhne předvýzkum, prováděný na malé skupině, aby se zabránilo případnému špatnému pochopení otázek. Poté se provede terénní šetření v různých částech Prahy a Středních Čech. Na závěr se dané dotazníky vyhodnotí

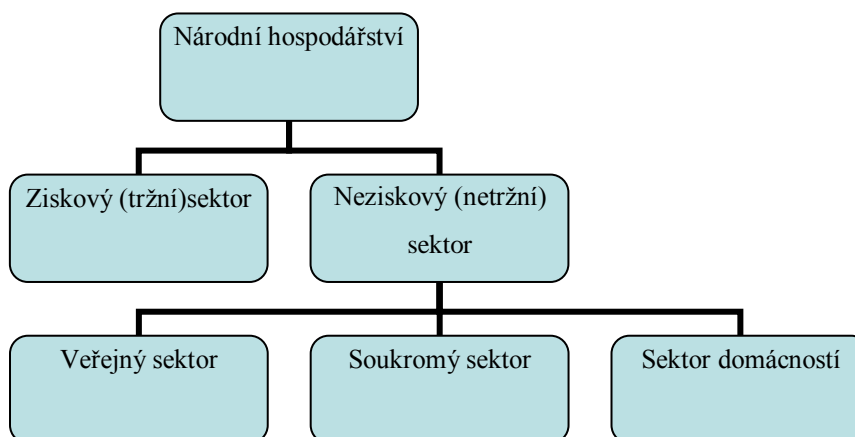
a graficky zpracují jednotlivé odpovědi. V programu Statistica 10.0 se statistické hypotézy vyhodnotí podle stupně závislosti a provede se interpretace výsledků. Zjištěná fakta se porovnala s hypotézami a provedla se syntéza. Posledním krokem jsou doporučení vedoucí ke zlepšení situace.

3 Přehled řešené problematiky

Členění národního hospodářství podle principu financování

Z hlediska principu financování je možné členit národní hospodářství podle uvedeného schématu:

Obrázek č. 1: Národní hospodářství

Zdroj: Vlastní zpracování podle: Rektořík a kol., 2001

3.1.1 Ziskový (tržní) sektor

Rektořík ve své knize uvádí, že cílem této části národního hospodářství je maximalizovat svůj zisk. Firmy prodávají na trhu své výrobky a služby za tržní cenu, která vzniká střetáváním nabídky a poptávky. Financování je závislé na prodeji daných statků a služeb a zajišťují si je podniky samy bez státní pomoci (2001).

3.1.2 Neziskový (netržní) sektor

Hlavním cílem není dosažení maximálního zisku, jako tomu bylo u ziskového sektoru, ale přímé dosažení užitku, který se zpravidla týká veřejné služby. Finanční prostředky pro svoji činnost získávají z přerozdělovacích procesů veřejných financí. (Rektořík a kol., 2001)

3.1.3 Neziskový veřejný sektor

Je ta část neziskového sektoru, která je financována z veřejných financí, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se o ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. (Strecková, Malý a kol., 1998)

Mají za úkol poskytovat veřejné služby.

3.1.4 Neziskový soukromý sektor (třetí sektor)

Důvodem vzniku těchto organizací je přímý užitek stejně jako u neziskového netržního sektoru. Rozdílné je získávání finančních prostředků pramenící od soukromých fyzických a právnických osob. Poskytují finance z vlastní vůle pro dobrou věc, bez očekávání jejich navrácení. V některých případech mohou vypomoci i dávky veřejných financí. (Rektořík a kol., 2001).

3.1.5 Sektor domácností

Podle Rektoříka (2001) hraje sektor domácností v rámci národního hospodářství důležitou roli hlavně díky začlenění do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktu, faktoru a kapitálu. Z pohledu teorie a praxe ekonomiky a řízení neziskových organizací má tento sektor význam pro formování občanské společnosti, jejíž kvalita je určující zpětně pro kvalitu těchto organizací.

Otázka terminologie

Podle Friče a Gouliho (2001, s. 11) není terminologie v dané oblasti dosud ustálená, což způsobuje mnohé problémy v běžném chápání toho, co vlastně neziskový sektor je. Neziskový sektor se někdy označuje i termínem „třetí sektor“, čímž se zdůrazňuje, že jde o sektor působící mezi státem a trhem. Při označení „neziskový sektor“ se klade důraz na to, že na rozdíl od komerčních a ziskových organizací, není jeho cílem vytvářet zisk a rozdělovat jej mezi vlastníky. Dále se můžeme také setkat s termíny „dobrovolnický

sektor“ (vyzdvihující specifickou roli dobrovolné činnosti v tomto sektoru), „nevládní (či nestátní) sektor“ anebo „nezávislý sektor“ (které chtějí naznačit, že se jedná o organizace, které fungují nezávisle na vládě). Poslední dobou se stále častěji objevuje pojem „občanský sektor“, který zdůrazňuje propojenost neziskových organizací s občanskou společností. Organizace, které jsou běžně zahrnovány do neziskového sektoru, se vyznačují všemi uvedenými atributy najednou, a proto není možné opírat jejich definici jenom o některý z nich.

Autoři Tošner a Sozanská (2002) se také přiklání k názoru, že různé termíny zabývající se dobrovolnictvím nejsou doposud ujasněny. Pouze představují určité pojmy, které se běžně používají. Například termín **občanská či sousedská výpomoc** týkající se našeho blízkého okolí – rodina, přátelé, sousedé fungoval zvláště v totalitní společnosti, kdy získání určitých statků a služeb záviselo častokrát právě na systému vzájemných protislužeb. V současném světě tržní ekonomiky se situace změnila a lidé své protislužby vykonávají spíše v kruhu rodinném. Na venkově tento druh výpomoci funguje daleko lépe než ve městech. Dalším termínem je dobrovolnictví vzájemně prospěšné. Mezi předchozím a tímto termínem nejsou ostré hranice. Pouze můžeme říci, že se používá při práci v komunitě vytvořené v obci, ve fotbalovém kluku nebo u dobrovolných hasičů. Vždy jde o dobročinnost bez očekávání finanční odměny. **Veřejně prospěšné dobrovolnictví** se liší svou organizovaností. Vykonavatelem dobrovolnictví je dobrovolník pracující pod záštitou organizace. Jeho aktivity jsou vymezeny, má určitou zodpovědnost. Může se jednat o jednorázové akce, nebo dlouhodobou spolupráci.

Dobrovolnická činnost je spojena s působností v organizaci, zatímco **dobrovolnou činnost** vykonává člověk sám za sebe, bez organizace.

Dobrovolná služba se řadí většinou mezi dlouhodobější spolupráce a stáže v zahraničí, např. workcampy,. Obvykle se vykonává delší dobu a mimo svou zemi.

Nezisková organizace

Při definování typu organizace spadající do označení nezisková organizace byla použita tzv. strukturálně – operacionální definice.

Podle nich jde o organizace, které jsou:

- **Institucionalizované**, tzn. že v nich nalézáme alespoň zárodky formální organizovanosti.
- **Soukromé**, tzn. institucionálně oddělené od státní správy.
- **Neziskové**, tzn. nevracející případný zisk z činnosti svým vlastníkům či správcům.
- **Samosprávné**, tj. schopné řídit samy sebe.
- **Dobrovolné**, tj. užívající v jistém rozumném stupni účast na svých činnostech, a to buď výkonem vlastních činností organizace, nebo řízením jejich záležitostí.

(Frič, 2001)

„Nezisková organizace je v nejširším smyslu každá organizace, která byla založena za jiným účelem než k podnikání. Za neziskové organizace proto lze považovat všechny rozpočtové a příspěvkové organizace, církve, odbory, politické strany a hnutí, profesní komory, nadace, občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti.“

(Plamínek a kol., 1996, s. 21)

V užším pojetí lze z této skupiny vyloučit organizace finančně závislé na státě. Mezi tyto skupiny patří příspěvkové a rozpočtové organizace, dále i obchodní a profesní komory, odbory, církve a politické strany. Po vyloučení nám zbyly tři základní formy občanských organizací. **Nadace, obecně prospěšné společnosti a občanská sdružení.**

(Plamínek a kol., 1996)

3.1.6 Nadace

- zakládá se pro dosahování obecně prospěšných cílů (rozvoj duchovních hodnot)
- účelová sdružení majetku
- řídí se zákonem 228/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech

- **vznik:** registrace u ministerstva vnitra
 - **základní dokumenty:** zakladatelská listina (je-li zakládající jediný), zakladatelská smlouva (je-li zakladatelů více), statut nadace
 - **statut** nadace musí obsahovat:
 - název a sídlo
 - cíl, který bude nadace podporovat
 - zdroje nadace
 - způsoby použití prostředků nadace a komu je lze poskytnout
 - určení správce nadace, kdo ji zastupuje v právních vztazích
 - způsob majetkového vypořádání při zániku nadace
 (Plamínek a kol., 1996, s. 24)
 - **zánik:** uplynutím doby, rozhodnutím statutárního orgánu
 - **orgány:** správce nadace, statutární orgán, nadační rada
- (Plamínek a kol., 1996)

3.1.7 „Obecně prospěšné společnosti (OPS)

- zakládány za účelem konání obecně prospěšných služeb pro všechny uživatele za stejných podmínek
- řídí se zákonem č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech
- členy mohou být fyzické i právnické osoby
- je právnickou osobou a účetní jednotkou
- podléhají veřejné kontrole
- **proces založení:** sepsání zakládací smlouvy je-li více zakladatelů, nebo zakladatelské listiny formou notářského zápisu, je-li zakladatel jeden.
- **vznik OPS:** spjat se zápisem do rejstříku OPS u rejstříkového soudu. Pokud soud najde zákonné důvody, kvůli kterým nelze žádosti o zapsání vyhovět, pošle zamítavou odpověď. Možnost odvolat se je do 15-ti dnů.
- **náležitosti zakládací smlouvy:**
 - název zakladatele s podrobnými identifikačními údaji
 - název a sídlo OPS
 - druh obecně prospěšných služeb

- podmínky poskytování těchto služeb
- dobu, na kterou se OPS zakládá
- členové správní rady s identifikačními údaji
- způsob jednání správní rady
- členové dozorčí rady s identifikačními údaji, je-li tato rada zřízena
- způsob zveřejňování výroční zprávy
- hodnota a označení majetkových vkladů včetně nepeněžitých“

(Plamínek a kol., 1996, s. 26)

- **zánik:** uplynutím doby, rozhodnutím správní rady, rozhodnutím soudu
- **orgány:** správní rada, ředitel, dozorčí rada
- OPS má právo podnikat, ale zisk nesmí být rozdělen mezi zakladatele nebo zaměstnance. Musí být použit pro účely, kvůli kterým OPS vznikla.

(Plamínek a kol., 1996)

3.1.8 Občanské sdružení

- řídí se zákonem 83/ 1990 sb. o sdružování občanů
- členy mohou být fyzické i právnické osoby
- je právnickou osobou a účetní jednotkou
- vznik: registrací u Ministerstva vnitra ČR (MV ČR)
- **proces vzniku:** přípravný výbor (nejméně tříčlenný tým a minimálně jeden občan starší 18 let) podá návrh MV ČR, pokud nejsou shledány vady a důvody proti vzniku, je zahájeno řízení o registraci. Pokud jsou shledány vady, zmocněnec je požádán o odstranění. Jestliže MV ČR registraci zamítne z důvodů zákona, výbor se může odvolat k Nejvyššímu soudu ČR. Neshledá-li důvod k odmítnutí, registrace probíhá deset dnů od zahájení. Zmocněnec výboru obdrží jednu kopii stanov s vyznačeným dnem registrace. Nakonec se sdružení zaregistruje na statistickém úřadu, kde mu přidělí identifikační číslo organizace (IČO).
- základní dokument, **stanovy**, musí obsahovat:
 - název
 - sídlo
 - cíl činnosti

- orgány sdružení a způsob jejich ustavování
 - ustanovení o organizačních jednotkách, budou-li zřízeny
- **zánik**: dobrovolným rozpuštěním, sloučením nebo rozhodnutím MV ČR
 - **orgány**: valná hromada, výkonný výbor, předseda výkonného výboru
 - „Sdružení může podnikat v rámci své vedlejší činnosti a takto vzniklý zisk použit na zajištění své hlavní činnosti.“ (Plamínek a kol., 1996, s. 23)

Historie dobrovolnictví

Podle knihy Adamse (1969) v roce 1960 braném jako „rozvojová dekáda“ Spojených národů byla zahájena etapa s velkým očekáváním. Ve světě zdevastovaném válkami měly dobrovolníky díky vzrůstající ekonomice rozvinutých západních zemí přivést výhody do zemí druhého a třetího světa a pomoci těmto chudým zemím ve vývoji. Ovšem naděje byly zklamány. Velmi špatné je, že rozdíl mezi chudými a bohatými, mezi privilegovanými a neprivilegovanými se na celém světě nezuzuje, ale naopak rozšiřuje. Nejhorší je, že mezi bohatými národy, které by se měly snažit hledat řešení pro urgentní celosvětové problémy, zájem upadá. Bylo by absurdní očekávat, že dobrovolníci mohou v jejich rychlé expanzi po celém světě odvrátit tento trend.

Vývoj v ČR

Vznik organizované dobročinnosti v naší zemi nacházíme již ve středověku. Dobročinnost byla poskytována zejména církevními institucemi. Na další vývoj měl vliv myšlenkový směr renesance a humanismu, který začal církev z tohoto působení postupně vytlačovat. Důležité bylo období národního obrození, ve kterém začaly vznikat různé vlastenecké nadace a spolky, které kladly důraz na podporu rozvoje národní kultury, vzdělání a umění. Některé z nich v určité podobě přetrvaly až do současnosti.

(Frič a kol., 2001)

„Celá tato raná epocha má ale určité přetrvávající základní rysy - šlo o společnost organizovanou na stavovském principu a řídicí se přísně jedním – to jest křesťanským – světovým názorem. Činnosti, jež lze předpokládat za předchůdce pozdějších aktivit

neziskového sektoru, se v této době týkaly především dvou oblastí – dobročinnosti a spolčováním za účelem vzájemné podpory. “ (Tůma, 2001, s. 33)

V roce 1919 při vzniku samostatného Československa se práce dobrovolných spolků zaměřovala hlavně na vybudování a správu různých ústavů a zařízení, např. chudobince, ústavy pro choré, nebo sanatoria. Obce vlastnily většinu těchto zařízení. Mezi další vlastníky patřily spolky, ostatní zařízení byla v majetku státních organizací, církví a jednotlivců. Byl založen Československý červený kříž, který byl pověřen širokými kompetencemi. (Frič a kol., 2001)

Německá okupace slibný vývoj této oblasti přerušila.

Další zlom nastal po roce 1948 za období socialismu, kdy většina majetku spolku byla konfiskována a občané se sdružovali v masových společenských organizacích (tzv. Národní fronty). V budovatelském nadšení se projevovalo i dobrovolnictví. Pořádaly se brigády ve všech oblastech národního hospodářství, kde bylo třeba řešit systémové chyby plánovaného hospodářství. „Dobrovolná práce“ se tudíž nedala nazývat dobrovolnou, jelikož pro velkou část občanů se jednalo o vnučovanou aktivitu, které se snažili vyhnout. Období budování socialismu mělo i svou světlou stránku, tzv. „akce Z“ spočívající v budování kulturních domů, mateřských škol a hřišť se dají nazývat jako zdařilé.

(Frič a kol., 2001)

„Obnova organizované dobročinnosti na autentických a demokratických základech nastala až po roce 1989. Byl přijat zákon o sdružování občanů a pak i další právní normy, upravující fungování jednotlivých typů neziskových organizací /obecně prospěšných společností, nadací, nadačních fondů, církevních zařízení/. Soukromě organizovaná dobročinnost postupně znovu získává svou ztracenou legitimitu a stává se společensky uznávanou aktivitou, přinášející důvěryhodnost a čest.“ (Frič a kol., 2001, s. 26)

Kdo se může stát dobrovolníkem?

Dobrovolníkem by měl být zralým člověkem, který je zodpovědný, vnímavý, ochotný pracovat bez finanční odměny, tolerantní, silně motivovaný, nezištný, ochotný spolupracovat a je fyzicky a psychicky zdravý. Důležitá je také ochota věnovat svůj volný čas pro dobro druhých. (Ochman, Jorda, 1997)

„Dobrovolník se setkává s vysokými očekáváními a měl by být velmi výjimečnou téměř ideální osobou. Ve skutečnosti nemohou dobrovolníci naplnit všechna tato očekávání.“
(Ochman, Jorda, 1997, s. 7)

„Dobrovolník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.“
(Tošner, Sozanská, 2002)

Co mohou dobrovolníci dělat

Dobrovolníci mohou vykonávat každý druh práce. Může to být jednoduchá práce nevyžadující žádné specifické vzdělání či dovednosti, nebo naopak učitel, odborník na počítače, politik nebo návrhář. Jedná se o činnosti, které pomáhají naplňovat cíle daného programu. Například práce s dětmi ve škole, navštěvování pacientů v nemocnicích, nakupování seniorům. Všechno, co dělají, by mělo být prováděno profesionálně a organizovaně. Jednotlivé úkoly by se měly přidělovat lidem s vhodnými vlastnostmi a schopnostmi. Je dobré mít dobrovolníky různých věkových skupin, profesí a dovedností.

„Když se ptáme, proč by měla organizace používat dobrovolníky, odpovídáme, že dobrovolníci mohou:

Vykonávat úkoly, které nejsou pravidelnou placenou činností. Připojit nový rozměr a nové lidi do organizace. Přinést nové myšlenky do organizace. Vytvořit větší důvěryhodnost organizace ve společnosti. Poskytovat ústní přenos informací o organizaci ostatním lidem ve společnosti. Přispívat k získávání finančních prostředků. Podporovat občanskou aktivitu.“ (Ochman, Jorda, 1997, s. 8)

Potřeby dobrovolníků

Podle pyramidy potřeb Abrahama Maslowa lze říci, že každý člověk uspokojuje své potřeby podle jednotlivých úrovní pyramidy. Od základních ke složitějším. Identifikoval potřeby fyziologické (žízeň, hlad), pocitu bezpečí (ochrana proti nebezpečí nebo ublížení), potřeby sociální (přátelství, sounáležitosti, přijetí), kladného mínění o sobě (sebeúcta, společenské ocenění, autorita) a seberealizace (rozvoj vlastních schopností a celé osobnosti).

Dobrovolnictví může lidem pomáhat uspokojovat vyšší úroveň potřeb jako například: potřebu kontaktu s jinými lidmi, překonat pocit osamělosti. Čas strávený ve skupině lidí, s jejichž hodnotami a cíli se ztotožňuje, může působit pro jednotlivce velmi pozitivně. Lidé často nemohou uspokojit své potřeby ve svém zaměstnání, proto dobrovolnictví pro ně znamená pozitivní změnu a pocit sounáležitosti, seberealizace a podpory. Často také plní úkoly, které by nikdy neudělali v placeném zaměstnání. Chtějí vyslovit svůj názor a možnost ovlivňovat rozhodnutí organizací. Naopak organizace by se je měla snažit vyslyšet a dát jim možnost se prosadit. (Ochman, Jorda, 1997)

„Možnost ovlivnit třeba jen tu nejmenší částku práce organizace slouží jako zvláštní druh motivace, protože člověk se cítí součástí organizace a může pomoci měnit jejich cestu.“ (Ochman, Jorda, 1997, s. 11)

Potřeby organizace

Pro organizace je nejdůležitější, pro jakou práci potřebuje jakého dobrovolníka. Co všechno by měl potencionální dobrovolník splňovat? Není dobré, aby organizace přijímala každého, kdo se přihlásí a projeví zájem. Musí vzniknout vzájemná vazba mezi dobrovolníkem a organizací, aby byla spolupráce pro obě strany prospěšná. Proto se doporučuje sepsat prováděné činnosti a požadované vlastnosti pro danou práci. Usnadní se tím výběr vhodného člověka. (Ochman, Jorda, 1997)

Klíčové prvky úspěšného programu dobrovolníků

Podle Ochmana a Jordy spočívá úspěšný program dobrovolníků právě v těchto bodech:

- „ Vytvoření definice slova „dobrovolník“, která bude odrážet každou jednotlivou situaci.
- Rozhodnutí, co může dobrovolník pro organizaci dělat.
- Popis osoby a jeho dovedností, které organizace od dobrovolníka očekává.
- Porozumění potřebám dobrovolníka i organizace.
- Rozvoj vhodného způsobu získávání dobrovolníků.
- Zajištění různých setkání s poskytnutím všeobecných informací a vedení vstupních rozhovorů.
- Rozvoj popisu práce. Koordinace školení a rozvoje dobrovolníků.
- Porozumění poslání organizace.
- Podpora a odborný dohled na dobrovolníky.
- Porozumění poslání organizace.
- Podpora a odborný dohled na dobrovolníky.
- Vyjasnění vztahu mezi dobrovolníky a zaměstnanci.
- Vytvoření odměn pro dobrovolníky.
- Rozvoj důstojného způsobu propouštění dobrovolníků.“

(Ochman, Jorda, 1997, s. 30)

Charakteristické oblasti dobrovolnictví

3.1.9 Ochránci životního prostředí

Ochránci životního prostředí se řadí mezi nejlépe fungující organizace. Hlavně díky dobrému upoutání medií. Pořádajícími akcemi se zapojují i politicky do řešení problému, například s jadernými elektrárnami, radary, apod.

(Tošner, Sozanská, 2002).

„Spolupracují s nimi dobrovolně i významní odborníci a problémy, které řeší, přesahují rámec České republiky. Mají širokou publicitu v masmédiích, protože dovedou na sebe i na vybrané problémy výrazně upozornit.“ (Tošner, Sozanská, 2002, s. 41)

Mezi tyto druhy organizací patří: DUHA, Děti Země, Tereza, Greenpeace, Český svaz ochránců přírody.

3.1.10 Humanitární organizace a organizace na ochranu lidských práv

Vznik se datuje na období po roce 1989. Humanitární organizace začaly být viditelné po tragických událostech na Balkáně, v Čechensku a v jiných oblastech zasažených válkou a konflikty. Po pádu železné opony v České republice začínaly vycházet na povrch informace o situaci ve světě. Můžeme být pyšní, že právě čeští dobrovolníci byli v postižených oblastech při humanitárních akcích mezi prvními. Pomáhali také při obnově zničených míst. Mezi nejvýznamnější organizace pomáhající v zahraničí řadíme organizaci Člověk v tísni a organizaci ADRA.

Dobrovolníci se podílejí na humanitární pomoci nejen v zahraničí, ale i na území České republiky, například během povodní. Při akcích tohoto typu není dostačující dobrá vůle pomáhat. Pokud se do akcí pouštějí neprofesionálové, mohou mít nedostatečnou efektivnost a v horším případě končit ublížením na zdraví.

V souvislosti s minulým režimem je v České republice stále hodně občanů, kteří nemají dostatečný přehled o svých právech a povinnostech. Proto existují nestátní neziskové organizace pomáhající jednotlivým občanům nebo znevýhodněným skupinám při obraně jejich práv. Organizacemi jsou: Bílý kruh bezpečí, Amnesty International, HOS- hnutí za občanskou svobodu. (Tošner, Sozanská, 2002).

3.1.11 Sociální a zdravotní oblast

Sociální a zdravotní oblast patří mezi nejrozšířenější oblasti působení neziskového sektoru. Organizace jsou ve spojení s vládou a zastupitelskými úřady. Dříve hrál ve výkonu těchto činností důležitou roli stát. Nedokázal ovšem zabezpečit všechny potřebné služby v dostatečném rozsahu. Z tohoto důvodu se zapojil do činnosti také nestátní neziskový sektor. Zúčastňuje se různých diskuzí o změnách v sociální politice týkajících se zejména podoby poskytovaných sociálních služeb. V oblasti sociálních služeb a zdravotnictví musí být pracovníci zaškoleni a psychicky připraveni na vstup do uzavřeného kolektivu, mezi pracující lidi dostávající za svou odvedenou práci plat, nejsou to dobrovolníci. Občas se stává, že dobrovolník není dobře přijat a je brán jako „nežádoucí“, bez jehož činnosti by vše fungovalo tak, jak má.

Nejvýznamnější organizace jsou: DUHA, Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové, Česká katolická charita a její síť služeb, Svaz důchodců, zařízení pro důchodce, POV- Pražská organizace vozíčkářů a jiné. (Tošner, Sozanská, 2002).

3.1.12 Kulturní oblast

Rekonstrukce kulturních památek je hlavní specializace dobrovolníků. Angažují se hlavně ve svých regionech, podle tamějších potřeb. Peníze na obnovu objektů (kostel, hrad, zámek apod.) se vybírají při různých kulturních akcích, pořádají se místní sbírky atd. Projevit svůj talent při rekonstrukci mohou ukázat jak začínající umělci, tak profesionálové. Všichni společně uplatňují svůj talent a konají dobrou věc. V mnoha situacích se angažují občané obce, kde je památka umístěna, a ne profesionálové.

Po revoluci v roce 1989 vznikaly a legalizovaly se organizace nezávisle vytvářející různé zajímavé kulturní projekty v oblasti divadla, moderního tance, výtvarného umění nebo alternativní hudby. Ve všech oblastech pomáhají stálí nebo sezónní dobrovolníci. Mohou realizovat své vlastní nápady a myšlenky, aniž by se ohlíželi na módní trendy či komerční názory. Mnohokrát se věnují šíření české kultury za hranicemi země a spolupracují s mezinárodními organizacemi. Například to jsou: Jazzová sekce, Art Forum nebo Symposion. (Tošner, Sozanská, 2002).

3.1.13 Sportovní a vzdělávací činnost

Na rozdíl od států Západní Evropy a USA se v naší zemi na činnostech tohoto typu angažovaly jediné povolené organizace: Pionýr, Socialistický svaz mládeže, turistické oddíly a mimoškolní kroužky. Po roce 1989 svou činnost znovu obnovily, a dokonce rozšířily organizace Skaut a Sokol. Všechny jejich aktivity se zaměřují na vzájemně prospěšnou dobrovolnou činnost. V minulosti byly tyto aktivity daleko oblíbenější. V současné době převažují hlavně placené mimoškolní kroužky.

Angažují se: Nadace ROS, AGNES, HESTIA (Tošner, Sozanská, 2002)

3.1.14 Zahraniční dobrovolná služba.

Tento typ činnosti se u nás začíná objevovat až po převratu v roce 1989, kdy k nám přijeli dobrovolníci z USA, ale i z ostatních západoevropských zemí. Věnovali se především výuce cizích jazyků. V současné době organizace jako například Inex vysílají české dobrovolníky do zahraničí na tzv. „workcampy“, kam jezdí zejména studenti. Vybrat si mohou ze široké škály nabízených zemí a pracovních oblastí, kde chtějí v dané zemi působit. Workcampy jsou využívanou hlavně v době prázdnin. Dlouhodobějšího charakteru jsou různé stáže v zahraničí. Některé organizace pouze dobrovolníky vysílají, ale ti pak pracují v tamní neziskové organizaci. Každá organizace poskytuje jiné výhody a příspěvky na cestu, kapesné, pojištění nebo očkování.

Další působící organizace: ADRA, Člověk v tísni při ČT, Charita a dále VOLONTÉ, Český červený kříž a další. (Tošner, Sozanská, 2002)

3.1.15 Dobrovolnictví v „rodinné ekonomice“

Některé ženy dávají dobrovolnou činnost do přímého vztahu k dělbě práce v rodině. Podle rodinné situace, s ohledem na její fungování se rozhodují, zda budou působit jako dobrovolníci či nikoli. V situaci, kdy žena přechází do zaměstnání, nebo o tom aspoň začíná uvažovat, jí dobrovolnictví může sloužit jako jakási příprava na zaměstnání. Jedná se o jakousi zkoušku, jak bude rodina reagovat, když se jí nebude plně věnovat jako předtím. V rodinné ekonomice hraje důležitou roli finanční aspekt. Jde o to, kdo rodinu užíví a zda bude mít dostatek financí. Finance představují určitý tlak, podle něhož se žena rozhoduje. (Pospíšilová a kol., 2010)

„V jistém smyslu je tedy dobrovolná činnost záležitostí celé rodiny, protože „rodinná ekonomika“ vytváří některým členům rodiny pro dobrovolnictví prostor - prostor bez donucení, prostor svobody, a to ne jen jako jakýsi vedlejší důsledek modelu, kde muž je živitel rodiny, ale také skrze promyšlenou volbu, skrze alokaci altruismu v rámci rodiny (jeden pracuje zjištěně a druhý nezištěně). K rodinné ekonomice lze přiřadit i momenty, kdy se o dobrovolnictví dětí hovoří jako o průvodním jevu dobrovolné činnosti matky.“

(Pospíšilová a kol., 2010, s. 118)

Finanční problémy

Problém přílišné závislosti na jednom zdroji

Struktura finančních zdrojů neziskových organizací v České republice bývá často předmětem kritických úvah z hlediska přílišné závislosti těchto organizací na státu. Obecně se předpokládá značný podíl státních prostředků na financování neziskového sektoru. Výzkum však tento předpoklad nepotvrdil. Podle získaných dat v průměru tvoří státní prostředky jen 30% z celkového objemu finančních zdrojů neziskových organizací.

Dárcovství

Podle Friče a kol. (2001) je dárcovství fenomén, který vyrůstá ze základu lidského chování, představuje osu společenského soužití. Několik let trvalo, než se zformoval a rozvinul celý neziskový sektor společenského života. Dárcovství je činností, která je vykonávána fyzickými a právníckými osobami bez vidiny jakéhokoli zisku. Své kořeny má již v počátcích lidského bytí pouze s rozdílem dnešní organizovanosti. Člověk je častokrát viděn jako bytost orientovaná na maximalizaci svého zisku a prospěchu. Navzdory tomu je altruistické chování v něm zakořeněno. V současnosti se dárcovství považuje za ekonomicky a sociálně nepřehlédnutelné.

3.1.16 Získávání peněžních darů

Mezi obvyklé způsoby získávání peněžních darů se řadí veřejné sbírky. Především díky sdělovacím prostředkům. Je zapotřebí propagovat a objasňovat činnost organizace, účel sbírky, bezúhonnost a následné prezentace výsledků, tudíž se celá akce neobejde bez vložení finančních prostředků neziskové organizace. Dalším způsobem může být uspořádání benefiční akce. Musí se sestavit zajímavý program, aby přitáhl širokou veřejnost a s ní i potencionální dárci. Bohužel i v tomto případě je nutné disponovat financemi potřebnými na proběhnutí akce a řádně akci propagovat. Oba dva způsoby získávání peněžních obnosů jsou pro předem neurčený okruh dárců, většinou úplně nových dárců. Již stávající dárci lze oslovit i jinými, méně náročnými způsoby. Například emailem, telefonicky, dopisem. Za velmi efektivní způsob získávání darů se považuje osobní návštěva předem vytipovaných možných dárců. Výhodou je, že pracovník má

možnost celou situaci osobně vysvětlit a čekat na zpětnou vazbu. Darování se pokládá za právní jednání, při kterém vlastník obdarovává někoho jiného. Celý úkon upravuje darovací smlouva a občanský zákoník. Úprava darů je stanovena zákonem o daních z příjmů a zákonem o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitosti. (Rektořík a kol., 2001)

3.1.17 Dárci

V každé organizaci figurují pravidelní dárci. Vždy je však dobré okruh těchto dárců zvětšovat a přijímat dárcce nové. Rozšířit své dárcce o fyzické či právnické osoby. Pokud byl dárcce ochoten přispět již v minulosti, je zde velká pravděpodobnost opětovné spolupráce bez dlouhého představování dané organizace. Více času je třeba investovat do potencionálních dárců. Musí se jim vysvětlit princip fungování, zaměření a použití případných darů. Existují dva typy dárců. Buď mají přímo vyhrazené finanční prostředky, nebo nemají. U druhé varianty je těžší zaujmout a získat je pro daný cíl. Na druhé straně lze očekávat flexibilnější jednání, například ve finanční tísní.

Dárci mají různé motivy, proč se rozhodnou přispět. I když platí, že dárcovství by na rozdíl od sponzorství nemělo být realizováno za účelem konkrétního cíle, častokrát tomu tak je. I přes to, že dárcce nevyžaduje konkrétní protislužbu, určitý užitek mu plyne. Ať už mluvíme o zviditelnění, lepším image, či zvýšení odbytu svých statků a služeb. Samozřejmě nemusí být darování podmínkou, pro marketingové účely. V určitých případech se jedná o dárcce, žijícího či podnikajícího v dané oblasti a chce pouze pomoci prospěšným činnostem ve svém okolí. Při dárcovství svou roli mohou hrát i negativní faktory, například „praní špinavých peněz“. Proto každá organizace před přijetím jakéhokoli daru by si měla zjistit informace o svém dárci a předem se zaměřit na možné důvody, které dárcce k jeho činům vedou. Ne vždy se jedná pouze o projevený altruismus. Pokud se jedná o nabídnutí jisté protihodnoty, srovnatelné či nižší, hovoříme o sponzorství. Darem poskytnutým z altruismu se míní dar s jedinou protihodnotou – prosbou. (Rektořík a kol., 2001)

Dotace a granty

Jedna z možností pro neziskové organizace, jak tyto finanční zdroje získávat, je od územního celku, do kterého spadá. Další možností je od Evropské unie ze zdrojů EU. Přesto, že se dotace charakterizuje jako peněžitý dar, není tomu úplně tak. Organizace tyto dva pojmy rozlišují. Dotace a granty považují spíše za zdroje z veřejných rozpočtů. Pro jejich získání jsou stanoveny určité podmínky. Dary přicházejí hlavně ze soukromého sektoru.

Konkrétní rozdíl mezi dotací a grantem není nijak významný, pouze lze říci, že grant má více vymezen svůj účel použití než dotace. Oba dva typy jsou častým zdrojem finančních prostředků neziskových organizací. Pro každou dotaci nebo grant jsou stanoveny podmínky pro žadatele.

Pokud jsou tyto podmínky splněny, je potřeba ve stanoveném termínu odevzdat žádost obsahující potřebné informace pro rozhodování o udělení, či zamítnutí žádosti. Může se jednat o účelové či neúčelové dotace a granty. Dotace se obvykle nevrací a neplatí se z ní úroky, pokud se dodrží veškeré podmínky. Nejčastěji dotace pochází ze strany státu, územního samosprávného celku, v některých případech i od soukromého subjektu. Není výjimkou požadování procentuální spoluúčasti hrazené ze zdrojů organizace.

(Rektořík a kol., 2001)

Sponzorství

Vzhledem k tomu, že v poslední době roste význam sponzorství, je pro mnoho organizací nezanedbatelnou součástí jejich působnosti. Pro sponzory je to často lepší zviditelnění než reklama a z finančního hlediska úspornější. Sponzorství se popisuje jako finanční dar, získaný za určitou protihodnotu, většinou nižší, než je hodnota skutečná. Rozdělit lze podle různých kritérií, například podle zaměření sponzorského daru, nebo soustředění na určitou cílovou skupinu v rámci jedné organizace.

Oslovení potenciálního sponzora zpravidla provádí finanční oddělení organizace, pokud v dané organizaci není, ujímá se toho pověřená osoba. Samozřejmě se také může sponzor sám přihlásit a projevit zájem o spolupráci. Sponzor poskytuje finanční prostředky nebo věcné dary za určitou protihodnotu. Například reklamní bannery na webových stránkách

nebo na pořádané akci. Jinou protihodnotou může být účast na pořádaných kurzech, jednorázových akcích, či členství v organizaci. Hlavním záměrem v hledání sponzora je získat finanční prostředky, či jinou hodnotu. Sponzoři samozřejmě chtějí vědět, jakým způsobem se jejich sponzorský dar použije. Lze získat sponzora jednoho, či hned několik. Existují různé druhy spolupráce. Exkluzivní sponzorování (jediný partner), hlavní a vedlejší sponzoring, kooperační sponzorování (více sponzorů). U sponzorství neziskových organizací se občas těžko rozlišuje, zda se jedná o dar, nebo o reklamu. Pro zdárnou spolupráci je navrhováno mít připravenou smlouvu. (Frič a kol., 2001)

3.1.18 Sponzoři

Sponzor i dárcem může být individuální osoba, nebo právnická osoba. Rozlišují se dva typy sponzorů: potencionální a jistí. Jistým sponzorem se myslí sponzor, který buď sám, ze své vlastní vůle, osloví organizaci, nebo okamžitě, bez dlouhého váhání, se rozhodne danou organizaci podpořit poté, co ho osloví. Potencionální sponzoři se také již rozhodli pro poskytnutí určitých prostředků pro dobré účely, zatím však nevědí, pro jakou oblast se rozhodnout. Pro organizace je velmi důležité po navázání spolupráce se sponzorem tento vztah dále udržovat a obnovovat. Může se měnit intenzita takového vztahu, proto je důležité informovat o nových nabídkách spolupráce. Dobrá komunikace a motivace k další spolupráci je velmi důležitým faktorem pro udržení sponzorů. Samozřejmě se musí dbát na dobré jméno a věrohodnost organizace, jinak by bylo velmi lehké své sponzory ztratit. Nikdo nechce investovat do nevěrohodné organizace. Sponzoři si mohou hlídat zúročení vynaložených prostředků. Například průzkumem mezi veřejností, zda se jejich činy projeví v povědomí veřejnosti, ve zvýšeném prodeji, ve zlepšení vztahů na pracovišti apod. (Frič a kol., 2001)

Region a jeho rozvoj

Regionem nazýváme určité území, které má společné geografické, sociální, ekonomické a demografické faktory. Jednotlivé oblasti se od sebe diferencují, každý region má své slabé a silné stránky. Mírné disparity jsou žádoucí a mohou mít pro ostatní regiony motivující charakter. Na druhou stranu příliš mnoho nerovností může zpomalovat rozvoj

a růst. V České republice naštěstí neexistují tak markantní rozdíly, jako je tomu například v Latinské Americe nebo Číně. (Hudečková, Ševčíková, Lošťák, 2005)

3.1.19 Neziskové organizace a rozvoj regionů

„Kořeny neziskových organizací ve svých počátcích vyrůstaly z humanistických snah církevních spolků, občanských svazů i bohatých mecenášů usilujících o odstranění nejkřiklavějších projevů negativních sociálních jevů (péče o sirotky, sociálně slabé, podpora vzdělání, tj. podpora vybraných skupin), měly vždy zřetelný filantropický charakter.

V pozdějších etapách byly postupně a do určité míry tyto dobrovolnické a filantropické spolky nahrazovány silícím veřejným sektorem, což souviselo s rostoucí úlohou státu. V současné době se neziskový sektor rozvíjí v souvislosti s rozvojem tzv. občanské společnosti, jejíž úloha roste s rozvojem moderního právního státu.

Občanská společnost je postavena na principech svobody, demokratických principech, na posilování občanské společnosti, solidarity, emancipace a především na participaci občanů v rozhodování o věcech veřejných.“ (Kolektiv autorů, 2008, s. 224)

Neopomenutelný pojem spojený s pojmem občanská společnost je veřejný prostor. V tomto prostoru by rozhodně měla být zajištěna lidská a občanská práva z důvodů realizace společných zájmů dané komunity. Probíhají zde určité interakce, jako například výměna názorů, postoju, připomínek či zkušeností. Důležitou roli veřejného prostoru hrají jak pravomoci státu, tak i občana. (Kolektiv autorů, 2008)

Mezi nejvýznamnější formy neziskových organizací v ČR patří obecně prospěšné organizace, nadace a občanská sdružení.

„Neziskové organizace působí v mnoha oblastech života společnosti, které se dotýkají nejenom kultury, výzkumu, vzdělání, ochrany životního prostředí, rekreace, ale především v oblasti sociálních služeb a zdravotní péče. Zvláštní postavení má neziskový sektor při tvorbě a realizaci rozvojových programů a strategií.“ (Kolektiv autorů, 2008, s. 225)

4 Charakteristika prostředí

Tato kapitola se věnuje popisu prostředí dvou regionů, ve kterých bude probíhat šetření v jednotlivých neziskových organizacích. Následně se zabývá možnostmi získání finančních prostředků z místních rozpočtů, či z Evropské unie.

Praha

Praha je hlavním městem České republiky a zaujímá pozici 14. největšího města Evropské unie. Leží na řece Vltavě uprostřed Středočeského kraje. Sídlí zde vláda, ústřední státní orgány, vrchní soud a samozřejmě prezident republiky, Václav Klaus.

Dále je sídlem mnoha dalších úřadů, jak ústředních, tak i územních samosprávních celků. Své ústředí zde má většina politických stran, církví a jiná sdružení s celorepublikovou působností registrovaných na území České republiky.

Praha se skládá z 57 samosprávných částí, které jsou spravovány voleným zastupitelstvem, radou, starostou a městským úřadem dané části.

Od 1. července 2001 byla Praha rozdělena do 22 správních obvodů. V každém názvu jednotlivého správního obvodu je vždy název Praha současně s přidělenou číslovkou. Stejně označení se používá i pro správní obvod jejich rozšířené působnosti.

Některé z těchto 22 městských částí mají tuto působnost jen pro své území, jiné i pro další městské části.

Jedná se o městský vyspělý region. V současné době existuje trend stěhovat se na okraj Prahy, nebo do Středočeského kraje, odkud stále mohou lidé dojíždět za svou prací. Podle nejnovějších informací ČSÚ má Praha k 30. 9. 2011 1 262 106 obyvatel. Přistěhovalých je stále větší počet než vystěhovalých. To znamená, že počet obyvatel stále roste. (<http://novinky.cz>)

Možnosti získání finančních prostředků

4.1.1 Granty poskytované hl. m. Praha

V souladu s prioritami hl. m. Prahy pro oblast zdravotnictví a sociální péče je vyhlašováno grantové řízení. Praha se snaží již dlouhodobě přispívat formou grantů na zdravotní služby, služby na navazující na zdravotní péči, činnosti vedoucí k vyšší informovanosti atd.

Oblast zdravotnictví

Rada hl. m. Prahy svým usnesením č. 1435 ze dne 27. 9. 2011 schválila pravidla grantového řízení v oblasti zdravotnictví pro rok 2012.

Programy a podprogramy pro rok 2012 v oblasti poskytování zdravotnických služeb:

I. zdravotní služby

1. podpora nezbytných zdravotnických zařízení poskytující služby a péči
2. komunitní ošetrovatelství, zejména domácí zdravotní péče
3. následná lůžková péče
4. komunitní rehabilitační péče pro osoby s těžkým zdravotním postižením
5. krizová a komunitní psychiatrická péče
6. poskytování zdravotní péče zdravotnickými pracovníky u registrovaných poskytovatelů sociálních služeb

„Podprogramy 1. – 4. jsou pouze pro poskytovatele zdravotní péče, jsou určeny pro registrovaná zdravotnická zařízení a zaměřeny na potřebné a nedostatkové zdravotní služby. Podprogram 5. je pouze pro poskytovatele sociálních služeb podle § 46 až 50 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a je určen především na zajištění rehabilitační péče pro klienty.“

(Magistrát hl. m. Prahy, Zdravotnický portál hlavního měst Prahy z 2. 2. 2012)

II. doplňující služby pro osoby se zdravotním postižením a chronicky nemocné

V tomto podprogramu se podporují aktivity zvyšující kvalitu života a následnou možnost bezproblémové integrace do společnosti. Dále podporuje rodiny osob s postižením a aktivity na podporu informovanosti.

1. pravidelné rehabilitační a rekondiční aktivity

2. poskytování hipoterapie
3. komplexní rehabilitace osob po cévních mozkových příhodách a poškození mozku zajišťovaná ve vlastním sociálním prostředí zdravotnickými pracovníky
4. rekondiční pobyty
5. projekty zaměřené na edukaci, informovanost a podporu osob s postižením, jejich rodin a osob blízkých

Program je určen pro nestátní neziskové organizace (podpora činnosti občanských sdružení, obecně prospěšných společností, církevních organizací).

(Magistrát hl.m. Prahy, Zdravotnický portál hlavního města Prahy [2012-02-02])

III. program zdraví

Podpora základní a rozšířené prevence, brzké rehabilitace. Posílení zájmu o vlastní zdraví a informací.

1. zdravý start do života - podpora zdravého rozvoje dětí
2. zdraví mladých - projekty vedoucí ke zdravému životnímu stylu dětí a mládeže, zdravá výživa, zodpovědnost za vlastní zdraví
3. projekty zaměřené na prevenci vzniku civilizačních onemocnění
4. prevence vzniku závislosti na tabáku
5. zdravé stárnutí - podpora aktivního života seniorů
6. prevence rizik infekčních chorob
7. projekty zaměřené na zlepšení duševního zdraví
8. projekty zaměřené na prevenci gamblerství

Program je určen pro nestátní neziskové organizace i zdravotnická zařízení. Podprogram 2. je určen také pro školy a školská zařízení.

(Magistrát hl. m. Prahy, Zdravotnický portál hlavního města Prahy [2012-02-02])

IV. hospicová péče

Podpora při poskytování celkové péče formou lůžkovou nebo terénní.

1. lůžková hospicová péče
2. domácí hospicová péče (mobilní hospic)

Program je určen pro péči poskytovanou zdravotnickými zařízeními na základě registrace

(Magistrát hl. m. Prahy, Zdravotnický portál hlavního města Prahy [2012-02-02])

4.1.2 Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV)

Také Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR má své odbory, dotace, granty a projekty, které slouží ke zkvalitňování života obyvatel.

4.1.2.1 Odbor sociálních služeb a sociálního začleňování

Pro rok 2012 vyhlašuje dotační řízení k poskytnutí dotace ze státního rozpočtu na rok 2012 pro právnické a fyzické osoby, které poskytují sociální služby (dále jen „poskytovatelé sociálních služeb“). Dotační řízení MPSV je vyhlášeno v návaznosti na § 101 a § 104 zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), a na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. (Ministerstvo práce a sociálních věcí [2012-01-05])

4.1.2.2 Účel dotace

Dotace ze státního rozpočtu jsou poskytovány k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb. Musí být součástí střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb. O dotaci může požádat pouze ten poskytovatel sociální služby, který má oprávnění k poskytování sociálních služeb, nebo je zapsán v registru poskytovatelů. Organizace smí získané finanční prostředky použít pouze na úhradu poskytovaných základních druhů a forem sociálních služeb. Například na osobní náklady (platy zaměstnanců), dále na provozní náklady- nákup služeb, drobného hmotného a nehmotného majetku, materiálu. Naopak prostředky nesmí být použity na reprezentaci, zahraniční pracovní cesty apod. Výše finančních prostředků určených na podporu poskytování sociálních služeb je závislá na celkovém objemu peněz vyhrazených pro tyto účely ve státním rozpočtu. (Ministerstvo práce a sociálních věcí [2012-01-05])

4.1.2.3 Přehled vyhlašovaných programů pro rok 2012

Pro rok 2012 lze o dotaci na jednotlivé sociální služby žádat v rámci těchto programů podpory:

„**Program podpory A** – podpora poskytování sociálních služeb, které mají místní či regionální charakter, poskytovaných uživatelům služeb v souladu s místními či regionálními potřebami.“ (Ministerstvo práce a sociálních věcí [2012-01-05])

„**Program podpory B** – podpora sociálních služeb, které mají celostátní či nadregionální charakter (Ministerstvo práce a sociálních věcí [2012-01-05])

„**Sociální služby poskytované v místě** - to znamená sociální služby ve městě či jeho okolí, působící v celém regionu či kraji. Spadají sem i celostátní či nad regionální služby spadající pod program podpory A. Veškeré informace o pravidlech a podmínkách poskytování dotace, postup pro podání žádosti, postup pro posouzení žádosti a stanovení výše dotace, finanční vypořádání dotace a podmínky pro čerpání jsou uvedeny v Metodice Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb v oblasti podpory poskytování sociálních služeb.“ (Ministerstvo práce a sociálních věcí [2012-01-05])

4.1.3 Dotace z Evropské Unie (EU)

V období 2007 – 2013 pro hl. m. Praha existují dva operační programy (OP): Praha-Adaptabilita a Praha - Konkurenceschopnost. Hlavním důvodem proč se Prahy týkají pouze dva OP, je vyspělost hlavního města. Ostatní regiony v České republice jsou podporovány daleko více, aby se snížily disparity mezi nimi.

4.1.3.1 OP Praha – Adaptabilita (OPPA)

Operační program Adaptabilita je zaměřen na financování neinvestičních projektů. Projekty pomáhají ke zlepšení situace vzdělávání, rozvoje lidských zdrojů, sociální integrace, vědy a výzkumu. OPPA je financován z Evropského sociálního fondu. O dotaci mohou žádat podnikatelé, veřejná správa, **nestátní neziskové organizace**, profesní

a zájmová sdružení, školy a další. Podmínkou je, aby jejich projekt pomáhal na území Prahy. Čerpá prostředky z fondů EU v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Z fondů EU je pro OPPA vyčleněno 108,39 mil. €, což činí přibližně 0,41 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z národních veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 19,13 mil. OPPA má 4 prioritní osy rozčleňující operační program na logické celky, které jsou dále rozděleny na tzv. oblasti podpory. Každý program je posuzován Evropskou komisí.
(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Prioritní osa 1 - Podpora rozvoje znalostní ekonomiky

Z fondů EU poskytnuto: 46,0 mil. €, což je 38,0 % OPPA.

Finance jsou vyčleněny na vzdělávací kurzy a přípravu školitelů, zlepšování kvalifikace zaměstnanců a absolventů škol, na pracovní stáže přinášející zkušenosti, na podporu kapacit lidských zdrojů působících ve výzkumu a vývoji, vzdělávání a poradenství při zakládání nových firem apod. (Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Prioritní osa 2 - Podpora vstupu na trh práce

Z fondů EU poskytnuto: 35,1 mil. €, což je 29,0 % OPPA.

Peníze jsou vyčleněny pro zajišťování sociálních služeb vedoucích ke zlepšení situace znevýhodněných osob na trhu práce, pro pomoc při hledání a udržení práce, posílení dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách, posílení rovnosti žen na trhu práce, pomoc při zahajování činnosti nových ekonomických subjektů sociální ekonomiky, pro podporu činnosti menších a nových NNO (nestátních neziskových organizací) apod. (Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Prioritní osa 3 - Modernizace počátečního vzdělávání

Z fondů EU poskytnuto: 35,1 mil. €, což je 29,0 % OPPA

Finance jsou vyčleněny pro nové vzdělávací programy středních a vyšších odborných škol, zlepšení spolupráce škol se soukromými podnikatelskými subjekty. Pro spolupráci vysokých škol a institucí pro výzkum a vývoj. Pro rozvoj vzdělávacích programů probíhajících v odpoledních hodinách jako jsou znalosti cizích jazyků, či počítačová gramotnost. Další odborné vzdělávání pedagogických pracovníků a odborných pracovníků ve školství. Podpora studijních programů vysokých škol, začleňování znevýhodněných žáků a studentů do vzdělávacích programů běžných škol apod.

(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Prioritní osa 4 - Technická pomoc

Z fondů EU poskytnuto: 4,8 mil. €, což jsou 4,0 % OPPA

Financování činností spojených s vedením programů jako jsou platy pracovníků, selekce projektů, monitoring projektů a programů, hodnocení projektů, pomoc potencionálním příjemcům získávat finanční prostředky z programu apod.

(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

4.1.3.2 OP Praha – Konkurenceschopnost (OPPK)

Operační program Praha - Konkurenceschopnost je zaměřený na financování investičních projektů, zejména specializujících se na zlepšení dopravní dostupnosti v Praze, podporující veřejnou dopravu, podnikání, komunikační technologie a zlepšování životního prostředí. Stejně jako u předchozího projektu musí být projekt realizován v Praze. O podporu mohou žádat Hl. m. Praha a její městské části, organizace zřízené a založené hl. m. Prahou a městskými částmi, provozovatel městské hromadné dopravy, vlastníci železniční infrastruktury, stanic a zastávek, podnikatelé, **nestátní neziskové organizace**, profesní a zájmová sdružení, vysoké školy, organizace výzkumu a vývoje a další. Financování probíhá z Evropského fondu regionálního rozvoje. Z fondů EU je pro OPPK vyčleněno 234,94 mil. €, což činí přibližně 0,9% veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z národních veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 41,46 mil. €. Opět se rozděluje na 4 prioritní osy, dále rozdělené do tzv.oblastí podpory.

(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Charakteristika vybraných prioritních os a oblastí podpory:

Inovace a podnikání

Na prioritní osu 3 je z fondů EU poskytnuto :96,7 mil. €, tj. 35 % OPPK.

Oblasti podpory 3.1 se zaměřuje na vybudování inovačního prostředí a partnerství mezi výzkumem a praxí. Podporují se i inovační infrastruktury (inkubátory, inovační centra). Dále do této oblasti podpory patří budování partnerských vazeb mezi vysokými školami, podniky a poradenskými a informačními centry apod.

(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Oblast podpory 3.2. Podporuje například výstavbu školicích středisek pro zaměstnance a řídicí pracovníky Ministerstva práce a sociálních věcí, logistická střediska poskytující péči handicapovaným osobám, základny veřejných prací, rozvoj neziskového sektoru apod.

(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Technická pomoc

Na prioritní osu 4 je z fondů EU vyčleněno 7,8 mil. €, tj. 2,8 % OPPK

Financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení OPPK, výběr projektů, monitoring projektů a programu, vyhodnocení výsledků a zpracování studií, sledování a analyzování procesu realizace programu, příprava, organizace a zajištění informačních a propagačních akcí, seminářů, podpora schopnosti potenciálních příjemců čerpat finanční prostředky z programu apod.

(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Středočeský kraj

Jak napovídá název, Středočeský kraj je umístěn uprostřed Čech. Řadí se do tzv. regionů soudržnosti NUTS II (Nomenklatura územních statistických jednotek). K 31. 12. 2010 se svou velikostí řadí mezi největší kraje České republiky, jeho rozloha činí 11 014 km²

a zabírá 14 procent rozlohy České Republiky. Přesto tento kraj řadíme mezi venkovské oblasti. Sousedí téměř se všemi kraji a dokonale obklopuje Prahu po celém jejím obvodu. Administrativně se dělí na 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností: Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice.

Nejlidnatějším okresem je Kladno se 160 000 obyvateli. Zejména díky své poloze má Středočeský kraj silné vazby k Praze. A to z několika hledisek. Obyvatelé dojíždějí do hlavního města za prací. Z tohoto důvodů má kraj nízkou nezaměstnanost v porovnání s ostatními kraji. Na druhou stranu velké množství lidí z Prahy se díky suburbanizaci stěhuje do malých obcí v blízkosti Prahy. Velmi hustá dopravní síť pomáhá v zásobování některých pražských podniků, v rozvoji podnikání cestovního ruchu a jiné. Vzhledem k nádherné, členité a různorodé krajině se v kraji nachází velké množství míst vyhledávaných turisty. Mezi nejvýznamnější patří Český ráj, Kokořínsko, Kutná Hora, Křivoklátsko nebo Český kras s Koněpruskými jeskyněmi.“

(Středočeský kraj[2012-02-05])

4.1.4 Granty a dotace Středočeského kraje

Ve Středočeském kraji je možnost získat grant či dotaci, jak přímo z fondů kraje, nebo z EU. Grantové a dotační tituly patří mezi základní formu poskytování finančních příspěvků určených pro instituce, jednotlivce i obce. Příslušná grantová komise se podílí na přerozdělování grantů a připravuje návrh, jakým způsobem budou finanční prostředky přerozděleny. Pokud je požadovaná částka vyšší jak 200 000, rozhoduje Zastupitelstvo kraje. Konečné rozdělení provádí Rada kraje. (Středočeský kraj[2012-02-05])

Středočeský Humanitární fond - sociální oblast - grantové řízení pro rok 2012

Cílem grantového řízení je rozvoj sociální politiky a sociální oblasti ve Středočeském kraji. Jednotlivé projekty jsou financovány z Humanitárního fondu Středočeského kraje. Odborníci z daných sociálních oblastí posoudí a ohodnotí všechny žádosti a poté se dostávají ke schválení orgány Středočeského kraje. Minimální spoluúčast žadatele je 5%.

Granty se neposkytují nadacím. Existuje několik oblastí podpory. Každá má svou minimální a maximální výši požadované výše dotace.

Oblasti podpory:

- Podpora sociálních služeb na místní a regionální úrovni poskytovaných zejména seniorům a osobám se zdravotním postižením
- Podpora aktivit v oblasti sociálně zdravotních / adiktologických služeb
- Podpora aktivit v oblasti prevence kriminality
- Podpora aktivit v oblasti integrace a vzdělávání romské menšiny a podpora terénní sociální práce ve vyloučených romských lokalitách
- Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb na území Středočeského kraje
 - komunitní plánování
- Podpora příspěvkových organizací Středočeského kraje nepodpořených z dotací MPSV

Konečné rozdělení provádí Rada kraje.(Středočeský kraj[2012-02-05])

Středočeský Humanitární fond - oblast zdravotnictví a zdraví - grantové řízení pro rok 2012

Stejně jako oblast sociální je oblast zdravotnictví a zdraví ve Středočeském kraji financována z Humanitárního fondu. Obě dvě oblasti jsou opět rozděleny do oblastí podpory. Orgány kraje posuzují všechny žádosti o udělení grantu. Celý proces se řídí pravidly pro poskytování účelových dotací v rámci Středočeského kraje. Minimální spoluúčast subjektů je opět 5%. Minimální poskytovaná částka v oblasti zdravotnictví je 10 000 Kč a maximální 50 000 Kč. (Středočeský kraj[2012-02-05])

Oblasti podpory v oblasti Zdraví:

- Zdravý start do života
- Zdraví mladých, zdravější životní styl, snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy
- Zdravé stárnutí
- Osoby se zdravotním postižením
- Zdravé místní životní podmínky

Oblasti podpory v oblasti zdravotnictví

- Projekty týkající se screeningu a prevence infekčních onemocnění
- Projekty týkající se prevence neinfekčních onemocnění
- Projekty na podporu vzdělávání zdravotnických pracovníků
- Projekty na podporu duševního zdraví
- Projekty na podporu kvality poskytované péče - ústavní i domácí
- Projekty na podporu zkvalitnění života osob s civilizačními chorobami
- Projekty na podporu zooterapie
- Projekty na podporu získávání dobrovolníků, kteří svým konáním přispívají ke zvýšení kvality poskytované zdravotní péče, paliativní péče

(Středočeský kraj [2012-02-05])

4.1.5 Evropské dotace

Z evropských dotací pro Středočeský kraj lze využívat regionální operační program nebo tématické operační programy spadající do cíle Konvergence, sloužící pro celou ČR kromě Prahy. Pro oblast sociálních služeb a zdravotnictví byly vybrány programy zabývající se poskytováním finančních prostředků tomuto tématickému okruhu.

4.1.5.1 ROP NUTS II Střední Čechy

„Regionální operační program NUTS II Střední Čechy je určen pro region soudržnosti Střední Čechy, který je identický se Středočeským krajem. Jeho zaměření je na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu, modernizace prostředků veřejné dopravy, podpora služeb cestovního ruchu, zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově, zejména prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží. O podporu můžou žádat: organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, profesní a zájmová sdružení, nestátní neziskové organizace a další. Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy. Veškeré projekty jsou financovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj. NUTS II Střední Čechy spadá pod regionální operační programy v cíli Konvergence. Pro tento program je vyhrazeno 559,08 mil. €, což činí přibližně 2,09 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu

navýšeno o dalších 98,66 mil. €. 4 prioritní osy rozdělují operační program na logické celky a dále konkretizovány tzv. oblastí podpory.“ (Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Prioritní osy:

1. Doprava
2. Cestovní ruch
3. Integrovaný rozvoj území
4. Technická pomoc

Pro všechny regiony kromě hlavního města Prahy jsou Evropskou Unií zřízené tematické operační programy, které podporují různé oblasti rozvoje. Pro současné období 2007-2013 je připraveno 8 operačních programů, všechny spadají do cíle Konvergence. Mezi výjimky patří operační program Doprava a operační program Životní prostředí, financované z fondu soudržnosti, který je určen pro celou Českou republiku. Na tematické operační programy cíle Konvergence je vyhrazeno 21,2 mld. €.

(Strukturální fondy EU [2012-01-02])

Tematické operační programy:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc

Pro projekty v oblasti sociální a v oblasti zdravotnictví lze využít prostředků EU z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a z operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost. Oba dva programy jsou financovány z Evropského sociálního fondu (ESF) a jedná se o neinvestiční projekty.

Popis vybraných operačních programů:

- **OP Lidské zdroje a zaměstnanost**

Cílem operačního programu je eliminace nezaměstnanosti díky aktivní politice na trhu práce, dále se snaží začleňovat sociálně vyloučené obyvatele zpět do společnosti atd. Konkrétní projekty se mohou týkat vzdělávání subjektů působících v oblasti sociálního začleňování, programy pro sociálně vyloučené skupiny, nebo jiné poradenské činnosti a programy. O podporu mohou požádat například poskytovatelé sociálních služeb. Operační program se rozděluje na 6 prioritních os (Adaptabilita, Aktivní politika na trhu práce, Sociální integrace a rovné příležitosti, Veřejná správa a veřejné služby, Mezinárodní spolupráce, Technická pomoc) a dále na oblasti podpory určující jaké typy projektů mohou být v určité ose podpořeny. (Strukturální fondy EU [2012-01-02])

- **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost**

Program je zaměřený na zkvalitnění vzdělávání. Na počáteční, terciární a další vzdělávání. Přispívá například na asistenční služby pro žáky se speciálními potřebami, stáže studentů, další vzdělávání pedagogů, na zavádění nových výukových metod, na podporu mobility pracovníků vědy a výzkumu. Žádat mohou jak školy a školská zařízení, různá vzdělávací a poradenská centra, tak neziskové organizace. Operační program se dělí na 5 prioritních os (počáteční vzdělávání, terciární vzdělávání výzkum a vývoj, další vzdělávání, systémový rámec celoživotního vzdělávání, technická pomoc) a tzv. oblasti podpory, které určují, jaké typy projektů mohou být podpořeny konkrétní prioritní osou. (Strukturální fondy EU[2012-01-02])

5 Charakteristika vybraných organizací

Český červený kříž

Vznik organizace tehdy ještě Československého červeného kříže (ČSČK) se datuje k 6. únoru 1919. V období mezi světovými válkami ČSČK často nahrazoval nedostatečné zajištění zdravotní správy státem. Dobrovolníci například budovali zdravotní ústavy, zprostředkovávali styk rodin se zajatci, pomáhali uprchlíkům, pomáhali při živelných pohromách atd.

V období hospodářské krize na počátku 30. let 20. století se charitativní programy opět staly velmi potřebné. Červený kříž organizoval vyváření polévek, pomáhal s ošacováním chudých, přiděloval potraviny v nejchudších oblastech. Dokonce poskytoval i finanční sociální podpory a pomáhal i v zahraničí.

Nepříznivé období nastává po německé okupaci a vzniku protektorátu Čechy a Morava. 5. srpna 1940 byl ČSČK rozpuštěn. Většina členů byla přesunuta do koncentračních táborů, nebo popravena. Ti, co přežili, se zapojovali do odbojové činnosti.

Po 2. světové válce byl ČSČK znovu obnoven. Po únorovém převratu v roce 1948 organizace Červeného kříže ztratila svou samostatnost a nezávislost. V roce 1949 měl ČSČK dokonce 1 400 000 členů. Od roku 1960 se začalo organizovat bezpříspěvkové dárcovství krve a do popředí vstupují zdravotnické služby, školení první pomoci a humanitární akce v zahraničí.

Po roce 1989 se ČSČK stal opět nezávislým a získal zpět část svého majetku. 5. 6. 1993 vznikl Český červený kříž. V současné době se věnuje těmto činnostem: Dárcovství krve, humanitární jednotky, pátrací služba, první pomoc, sociální činnost, ediční činnost, rekondiční pobyty pro zdravotně postižené děti, humanitární právo, humanitární pomoci. Některé činnosti má na starosti ústředí a některé obecní spolky, rozmístěné po celé České republice. Každý spolek se specializuje na určité činnosti.

Obecní spolek Praha 1

S působností v Praze 1, 2, 4, 5 a Praze-západ obnovil svou samostatnou činnost v prosinci roku 2006. Při své činnosti se řídí 7 principy hnutí Červeného kříže: humanita, nestrannost, neutralita, nezávislost, dobrovolnost, jednota a světovost.

Jeho činnost:

Výuka kurzů první pomoci pro dospělé: výuka probíhá od 4 do 40 hodin. V kurzu první pomoci pro laiky si každý zájemce vyzkouší vše prakticky s minimálním množstvím pomůcek. Součástí je také praktický nácvik situací s využitím maskovaných zranění.

Krizová připravenost: pomáhá při krizových situacích a katastrofách jako jsou povodně, nebo požáry. Poskytuje psychologickou, zdravotnickou, humanitární pomoc, zajišťuje sběr finančních prostředků, pomoc při nouzovém ubytování a stravování občanů. Jeho členové pomáhají i při vyhledávání osob v terénu nejenom na území Prahy.

Dárcovství krve: pomáhá s organizací bezpříspěvkového dárcovství krve, plazmy a krevních destiček. Dárci jsou oceňováni za množství odběrů na akci Oceňování dárců probíhající na Praze 1.

Pro děti a mládež: zajišťuje provozování kroužků 1x týdně ve vybraných základních školách, kde si děti a mládež nacvičují první pomoc v různých situacích. Dále dobrovolníci z řad členů ČČK pořádají letní dětské tábory, soutěže mladých zdravotníků a kurzy první pomoci pro děti.

Zdravotní asistence: vyškolení zdravotníci zajišťují zdravotní dozor na společenských a sportovních akcích.

Pro seniory: dvakrát týdně probíhá klub seniorů, kde jsou pro ně připraveny různé aktivity, dále se pořádají exkurze, výlety nebo vánoční nadílka. Vstup je povolen všem seniorům, bez ohledu na místo svého bydliště. (<http://www.cckpraha1.cz>)

Dobrovolnické centrum Kladno

Dobrovolnické centrum Kladno bylo založeno 23. 7. 2002 jako občanské sdružení za účelem šíření dobrovolnictví v Kladenském regionu. Centrum pomáhá zajišťovat služby v sociální a zdravotní oblasti. Mezi jejich programy patří:

- **Dětský úsměv**

Program funguje již od roku 2002. Dobrovolníci individuálně dochází za dětmi do dětských domovů v Kladně a ve Stochově a snaží se vytvořit individuální vztah se svěřeným dítětem. Cílem je zlepšení psychického i fyzického stavu dětí.

➤ **Dobrovolníci pro azyl**

Tento projekt se uskutečňuje od roku 2010. Dobrovolníci docházejí do azylového domu, kde organizují různé volnočasové aktivity pro děti různého zaměření a různého věkového rozmezí.

➤ **Program 5P: Podpora, Přátelství, Péče, Pomoc, Prevence**

Jeden dobrovolník se věnuje jednomu dítěti a jednou týdně s ním tráví volný čas. Jedná o dítě od 6 do 15 let ze sociálně, kulturně, či ekonomicky znevýhodněného prostředí. Cílem programu je eliminace sociálně patologických jevů a napomoci správné socializaci dětí.

➤ **Senior**

Individuální forma- dobrovolník tráví čas s jedním klientem. Povídá si s ním, chodí s ním na různé kulturní akce apod.

Skupinová forma- například předčítání povídek a následná diskuze.

Jednorázová akce- například před adventem vyrábění dekorace se studentkami aranžování.

➤ **Terénní dobrovolníci**

Docházení za klientem, který díky svému postižení nebo věku nemůže nebo nechce trávit volný čas osaměle. Chodí spolu za kulturou, na procházky, hrají společenské hry.

➤ **Dobrovolníci v nemocnici Rakovník**

Program funguje od roku 2009 na oddělení LDN. Stěžejním pilířem je individuální docházení za pacienty a pomoci jim tím od stereotypu, dát jim motivaci k uzdravení a zlepšit tím jejich psychický i fyzický stav.

➤ **Pes kamarád**

Dobrovolník se svým psem je v roli „canisasisidenta“. Individuální činností pomáhají důchodcům a dětem. U důchodců aktivity pro zlepšení jemné motoriky a stimulační činnosti k aktivitě. U dětí se canisterapie využívá pro jejich správný vývoj. Naučí se získat zodpovědnost, pozitivní zkušenost, nového kamaráda apod.

Dobrovolníci ve Fakultní nemocnici Motol

Dobrovolnické centrum ve FN (Fakultní nemocnice) Motol funguje od roku 2004. Spadalo pod útvar náměstkyně pro ošetrovatelskou péči. V současné době centrum funguje jako samostatná jednotka v rámci FN Motol. Mezi jejich činnost patří:

❖ Skupinové programy na všech dětských odděleních

Dobrovolníci se jednou týdně 2-3 hod. věnují svým dětským a dospělým klientům. Vytvářejí různé zájmové kroužky jako fotokroužek, filmový klub, keramika, divadlo, výtvarná dílna, trénování paměti a jiné.

❖ Individuální kontakt

Na oddělení LDN pro dospělé dobrovolníci zastávají roli společníka a na dětské hematoonkologii děti doučují, pomáhají s pracemi na PC nebo hrají s pacienty různé společenské hry. Dále také pomáhají při rehabilitaci dospělých pacientů.

❖ Canisterapie

Jde o podpůrnou terapii, při které se využívá kontaktu člověka se psem pravidelně na dětské onkologii, neurologii, dětské psychiatrii a na LDN. Zapojeno je 12 psů.

❖ Činnosti podporující nácvik soběstačnosti pacientů

Dobrovolníci vypomáhají při rehabilitaci dospělých pacientů po předchozím zácvičku fyzioterapeuty.

Mezi další činnosti patří jednorázové akce jako koncerty, divadelní představení a výstavy. Tradiční programy jsou Indiánské prázdniny, Tulipánový den, Vítání jara, Psí dny, velikonoční, mikulášské a předvánoční akce.

Šetření v terénu

Kvantitativní výzkum

Hlavním cílem šetření bylo zjistit, jaké mají znalosti a názory o neziskových organizacích a dobrovolnictví ve spojení s rozvojem regionu obyvatelé Prahy a Středočeského kraje. Dílčími záměry anketního šetření bylo se zaměřit na základní otázky a cíle:

- Sledovat vztah mezi bydlištěm respondenta a znalostí OS

- Přispívají lidé neziskovým organizacím?
- Sledovat vztah mezi ochotou stát se dobrovolníkem a věkem dotazovaných
- Jaký je názor občanů na důležitost dobrovolnictví pro rozvoj regionu?
- Sledovat vnímání postoje k dárcovství.
- V jaké oblasti dobrovolnictví by se lidé chtěli angažovat?

Pomocí těchto cílů a otázek byl sestaven vhodný dotazník. Dále se stanovily statistické hypotézy. Na začátku dotazníku samozřejmě nechybí úvodní slovo, čeho se šetření týká, za jakým účelem ho mají respondenti vyplňovat a informace o anonymitě. Na konci následuje poděkování za vyplnění. Dotazník je rozdělen na 4 části. První část se věnuje obecným i konkrétním znalostem o neziskových organizacích. Druhá část se týká dárcovství. Třetí se zabývá dobrovolnictvím a poslední část rozvojem regionu a samozřejmě se věnuje otázkám typu věk, pohlaví, vzdělání, bydliště. Nejdříve se provedlo pilotní šetření, které informovalo o vhodnosti a srozumitelnosti jednotlivých otázek. Samotné šetření probíhalo v únoru 2012, kterého se zúčastnilo 103 respondentů z Prahy a Středočeského kraje s věkem minimálně 15 let. Většina dotazníků byla vyplněna osobně autorkou, pouze ojediněle bylo využito internetu.

Hypotézy:

Hypotéza H01 : Neexistuje závislost mezi bydlištěm respondenta a znalostí existence OS.

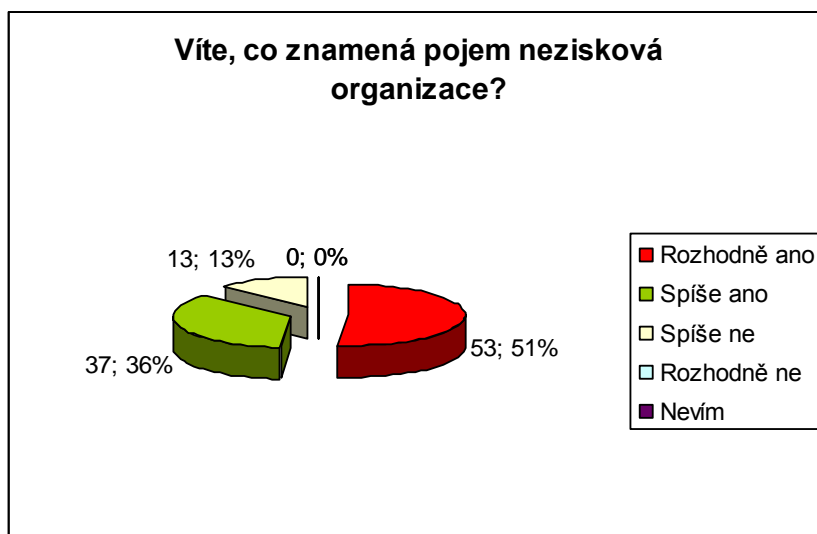
Hypotéza H02 : Neexistuje závislost mezi ochotou přispívat a bydlištěm respondenta.

Hypotéza H03 : Neexistuje závislost mezi těmi respondenty, kteří si myslí, že je potřeba dárcovství v sociální oblasti a ve zdravotnictví a mezi těmi, kteří přispěli již několikrát.

H04 : Neexistuje statisticky významný rozdíl mezi znalostí dobrovolnického centra a pohlavím respondenta

1) Víte, co znamená pojem nezisková organizace?

Graf č. 1: Pojem nezisková organizace

Zdroj: vlastní zpracování

Z odpovědí vyplývá, že téměř všichni dotázaní mají představu, co znamená pojem nezisková organizace. Čím dál více se propagují neziskové organizace a pořádají se různé charitativní akce, jako např. plesy, koncerty v kulturních budovách, či se peníze vybírají přímo v televizním přenosu. Minulý rok nazývaný Rokem dobrovolnictví jistě také přispěl k propagaci, takže je přirozené, že lidé mají aspoň obecnou představu o neziskových organizacích.

2) Znáte nějaké konkrétní nestátní neziskové organizace působící v Praze či Středočeském kraji?

Přestože na předchozí otázku odpověděli skoro všichni kladně, tak když si měli vybavit konkrétní neziskové organizace působící v jejich okolí, činilo to poměrně problémy. Konkrétně odpovědělo na tuto otázku 35% dotázaných. Nejčastěji jmenovali: Kuře, Pomozte dětem, ADRA, Světluška, Nadace Terezy Maxové, Kapka naděje, Člověk v tísni, DUHA a samozřejmě Český červený kříž. Všechno to jsou poměrně velké a komerčně známé organizace. Těch menších a působících regionálně bylo pouze pár jako například Vodící psi Jinonice, Kolečka na cestách, Farní charita nebo Beroun-klub Betlém.

3) Víte, že existují kromě centrály Českého červeného kříže v Praze také oblastní spolky v jednotlivých městech?

Graf č. 2: Existence OS

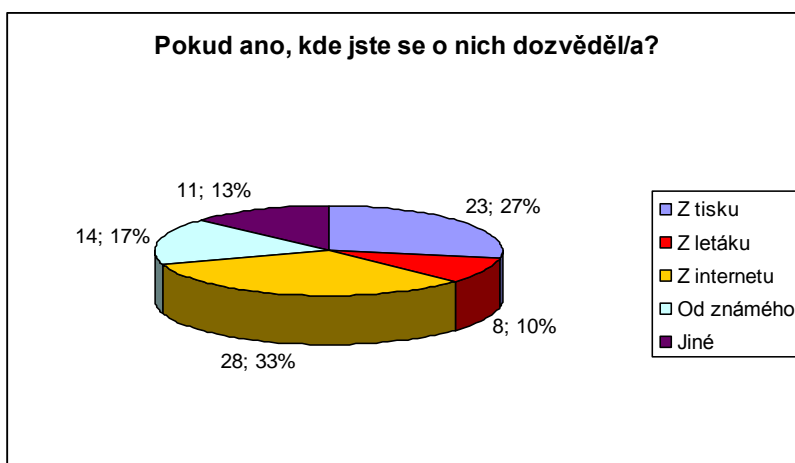

Zdroj: vlastní zpracování

Je vidět, že o spolcích je informovanost vyšší, 60 ze všech respondentů, vzhledem k tomu, že jsou oblastní spolky rozmístěné po celé České republice, nebyla tato otázka specifikována pro určitou oblast Prahy nebo Středočeského kraje.

4) Pokud ano, kde jste se o nich dozvěděl/a?

Graf č. 3: Odkud znáte OS

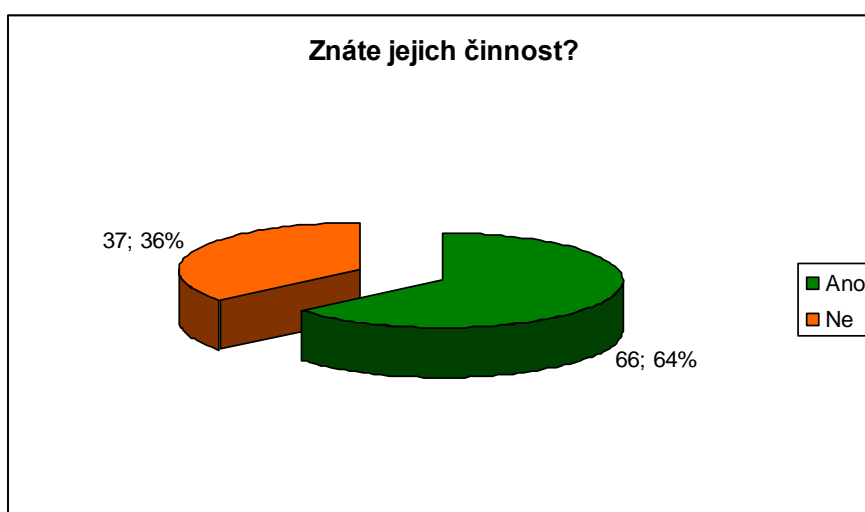
Zdroj: vlastní zpracování

Respondenti mohli vybírat z více než jedné zaškrtnuté odpovědi, takže celkový počet procent přesahuje 100%. Nejvíce lidí se o činnosti oblastních spolků dozvídá z internetu.

Na druhém místě se umístil tisk. Od známého se o fungování dozvědělo pouze 21% respondentů. Nejméně rozšířené jsou tedy letáky. Hlavně zřejmě z toho důvodu, že jednotlivé spolky nemají dostatek financí na svou propagaci a reklamu, která je velmi nákladná. Odpověď jiné byla zvolena 10 krát. Jako konkrétní příklady byly uvedeny různé akce, na kterých lze vidět například činnost mládeže ČČK. Dále potom třeba ze školy, kde se pořádají různé přednášky o činnosti ČČK a o první pomoci.

5) Znáte jejich činnost?

Graf č. 4: Činnost OS

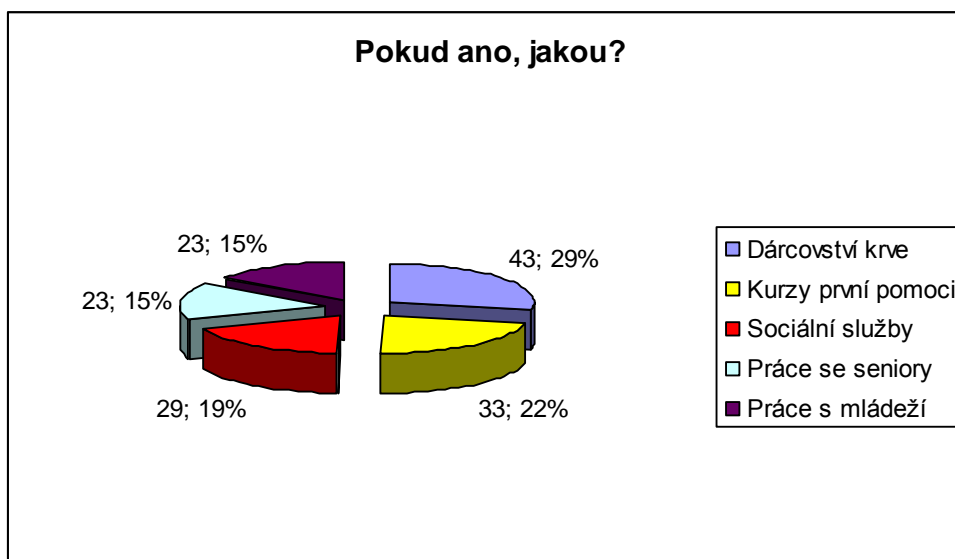

Zdroj: vlastní zpracování

Přestože na otázku číslo 3 odpovědělo kladně 65 respondentů, na otázku činnosti odpovědělo kladně 66 dotázaných, 1 z dotazovaných nevěděl o existenci jednotlivých oblastních spolků, kteří se starají o svou existenci a o své programy převážně samy, ale znal některé z jejich činností, o nichž se domníval, že jsou pod záštitou pražské centrály, je možné říci, že výsledek přes 60% kladných odpovědí, je velmi uspokojivý. Sami ředitelé jednotlivých oblastních spolků nepočítali s tak vysokým číslem.

6) Pokud ano, jakou?

Graf č. 5: Jaká činnost

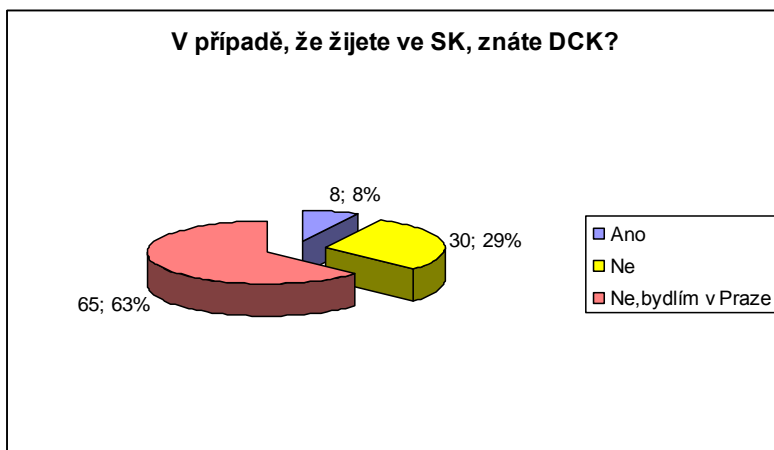

Zdroj: vlastní zpracování

Opět bylo možné zaškrtnávat více odpovědí, proto celkový počet zaznamenaných odpovědí je větší než 100%. Odpovědi na konkrétní činnosti, které respondenti znají, jsou celkem vyrovnané. Nejvíce známou činností je bezesporu dárcovství krve, které si vybavilo 67% lidí. Jedná se o nejvíce propagovanou akci, proto se zřejmě lidem ve spojení s Červeným křížem vybaví dárcovství krve. Jako nejméně známá činnost vyšla práce s mládeží, přitom mládež pomáhá například na školách se školením první pomoci.

7) V případě, že bydlíte ve Středočeském kraji, znáte Dobrovolnické centrum Kladno (DCK)?

Graf č. 6: Znáte DCK

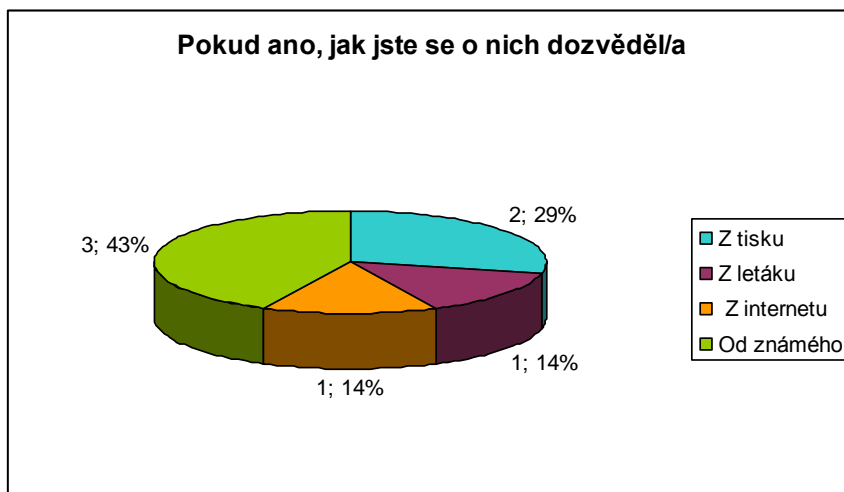

Zdroj: vlastní zpracování

Ze 45 dotázaných, žijících ve Středočeském kraji, zná Dobrovolnické centrum pouze 8 z nich, což je velmi malý počet. Zřejmě není centrum příliš vidět pro širokou veřejnost, která se přímo nezajímá o neziskové organizace nebo o dobrovolnictví.

8) Pokud ano, odkud jste se o nich dozvěděl/a?

Graf č. 7: Odkud znáte DCK

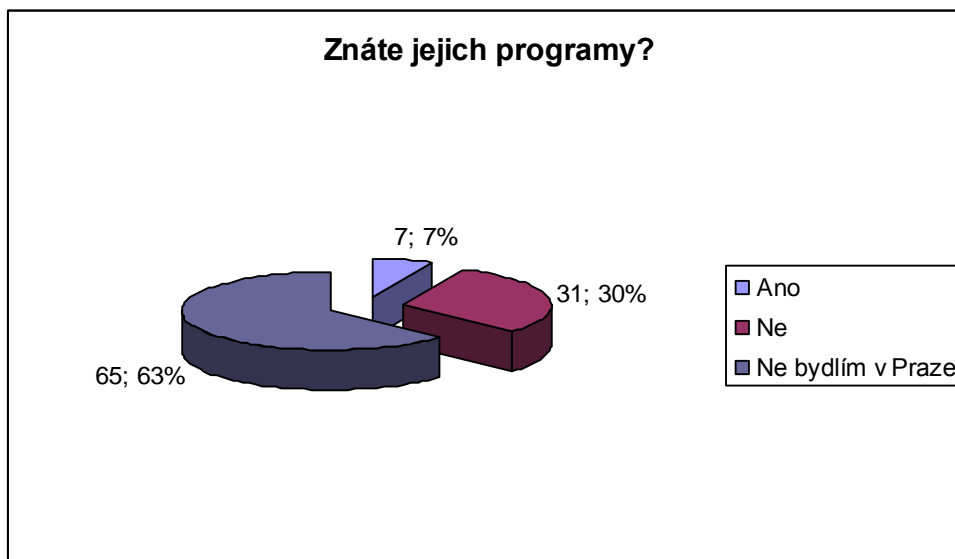
Zdroj: vlastní zpracování

Možností šlo zaškrtnout několik. Každý zaškrtnl pouze jednu odpověď a 1 respondent, který v předchozí otázce odpověděl kladně, na tuto otázku již neodpověděl. Nejvíce odpovědí

bylo zaznamenáno u odpovědi: „Od známého“. Asi proto, že Dobrovolnické centrum Kladno není zas tak velká a mediálně známá nezisková organizace. Informace o její existenci se nejčastěji šíří mezi známými, což je v menším městě přirozené. Odpovědi vycházejí z velmi malého počtu respondentů, tudíž není možné výsledky příliš zobecňovat.

9) Znáte jejich programy?

Graf č. 8: Programy DCK

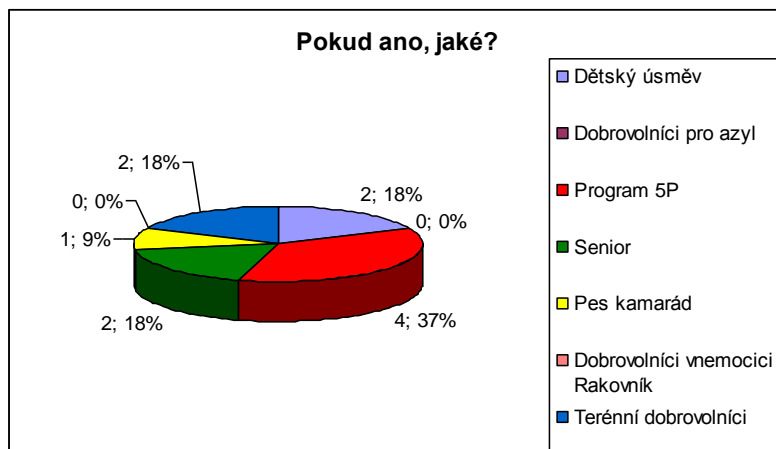

Zdroj: vlastní zpracování

Z 38 respondentů, kteří bydlí ve Středočeském kraji, pouze 7 zná konkrétní programy, které fungují v Dobrovolnickém centru Kladno. To znamená, že 1 respondent sice ví o existenci této neziskové organizace, avšak nezná již konkrétní programy. Z toho vyplývá, že když už se doslechli o působení DCK, rovnou v souvislosti s určitou konkrétní činností či programem, což je určitě pozitivní.

10) Pokud ano, jaké?

Graf č. 9: Jaké programy

Zdroj: vlastní zpracování

V této otázce opět bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Ze 7 znalých respondentů nejčastěji zakroužkovali Program 5P. Tento program probíhá v několika městech v celé České republice. Funguje již od roku 2002, proto je daleko větší pravděpodobnost, že o něm obyvatelé Středočeského kraje již slyšeli. Ostatní programy jsou novější, a tudíž nemají takovou tradici. Programy „Dětský úsměv“, „Senior“ a „Terénní dobrovolníci“ byly zakroužkovány dvakrát. Jako absolutně neznámé vyšly programy: „Dobrovolníci pro azyl“, „Pes kamarád“ a „Dobrovolníci v nemocnici Rakovník“.

11) Myslíte si, že dárcovství tvoří významnou složku rozpočtu neziskových organizací?

Graf č. 10: Tvoří dárcovství významnou složku rozpočtu neziskových organizací

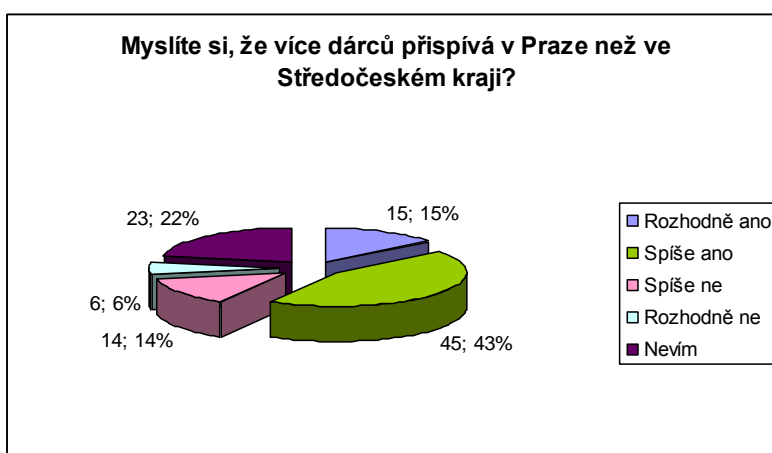

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce respondentů si zvolilo odpověď „Spíše ano“ a hned na druhém místě odpověď „Rozhodně ano“. Tudíž přes polovinu dotázaných vidí dárcovství jako velmi důležité pro chod neziskových organizací. Pouze jedna pětina si myslí, že netvoří významnou složku rozpočtu. Z těchto odpovědí vyplývá, že příliš lidí se moc neorientuje v rozpočtech neziskových organizací, a proto nevědí, jakým způsobem fungují.

12) Myslíte si, že více dárců přispívá v Praze než ve Středočeském kraji?

Graf č. 11: Přispívá více dárců v Praze než ve Středočeském kraji?

Zdroj: vlastní zpracování

Více jak polovina dotázaných se přiklání k názoru, že obyvatelé Prahy přispívají více než obyvatelé Středočeského kraje. Výsledek mohl být ovlivněn tím, že větší část respondentů pochází právě z Prahy. Z ekonomického hlediska lze říci, že obyvatelé Prahy mohou mít vyšší ekonomickou úroveň, a tudíž větší možnost přispívat. Dále také v Praze je určitě více příležitostí jak přispět a jaké organizaci.

12) Přispěl/a jste někdy finanční částkou nějaké nestátní neziskové organizaci?

Graf č. 12: Příspěvek do nestátní neziskové organizace

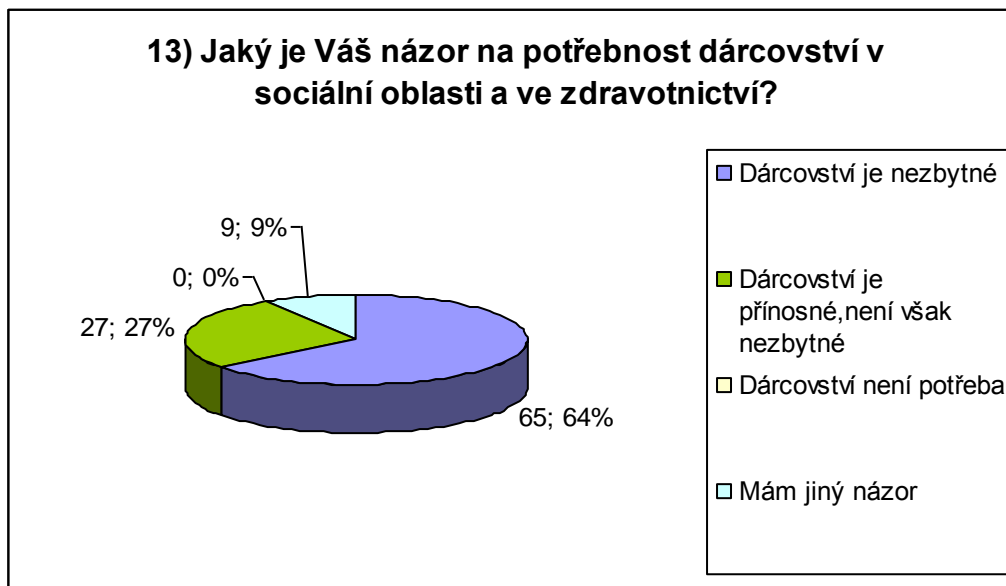

Zdroj: vlastní zpracování

Polovina respondentů odpověděla, že již několikrát přispěla různým způsobem nějaké neziskové organizaci. Většinou to bylo formou koupení dárkových předmětů nebo zasláním DMS. Někteří z nich dokonce přispívají pravidelně vybrané organizaci. Jedna třetina přispěla aspoň jednou. Pouze malé množství nepřispělo nikdy žádným způsobem. Výsledek je nad očekávání dobrý. Lidé si zřejmě začínají uvědomovat, jak je důležité pomáhat potřebným. V současné době je také více možností jak přispět, než tomu bylo dříve. Mohou zakoupit již zmíněné dárkové předměty na mnoha místech nebo jenom poslat DMS. S propagací pomáhají i koncerty v televizních přenosech. Možností jak přispět je zkrátka mnoho a je pozitivní, že toho lidé využívají.

13) Jaký je Váš názor na potřebnost dárcovství v sociální oblasti a ve zdravotnictví?

Graf č. 13: Názor na potřebnost dárcovství v sociální oblasti a ve zdravotnictví

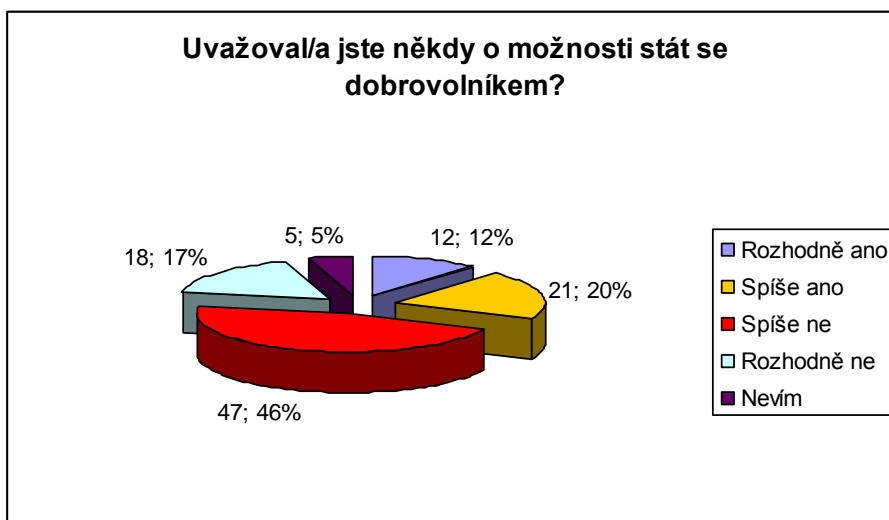

Zdroj: vlastní zpracování

I na tuto otázku odpověděla převážná většina pozitivně. Jelikož v předchozí otázce velká většina odpověděla, že přispívá neziskovým organizacím, je logické, že vnímá dárcovství jako nezbytné pro jejich fungování.

14) Uvažoval/a jste někdy o možnosti stát se dobrovolníkem?

Graf č. 14: Úvaha o možnosti stát se dobrovolníkem

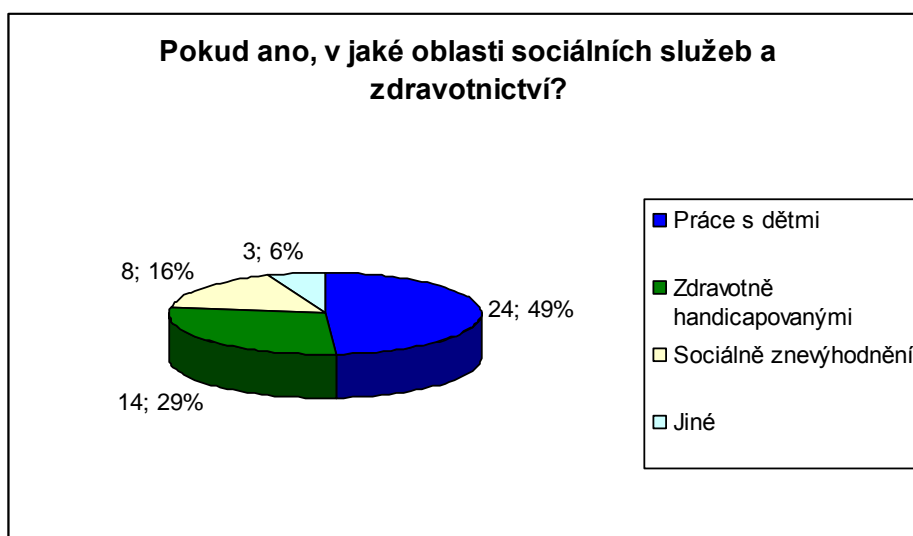

Zdroj: vlastní zpracování

Necelá polovina dotázaných o možnosti stát se dobrovolníkem spíše neuvažovala, ale všichni nebyli úplně striktně rozhodnutí. Těch, co by dobrovolníka rozhodně dělat nechtěli, bylo pouze necelých 20%. Z viditelných výsledků v grafu, by se měla zvýšit motivace a propagace různých dobrovolnických programů či různých aktivit. Podle výsledků je potenciál získání nových dobrovolníků poměrně vysoký.

15) Pokud ano, v jaké oblasti sociálních služeb a zdravotnictví?

Graf č. 15: Oblast

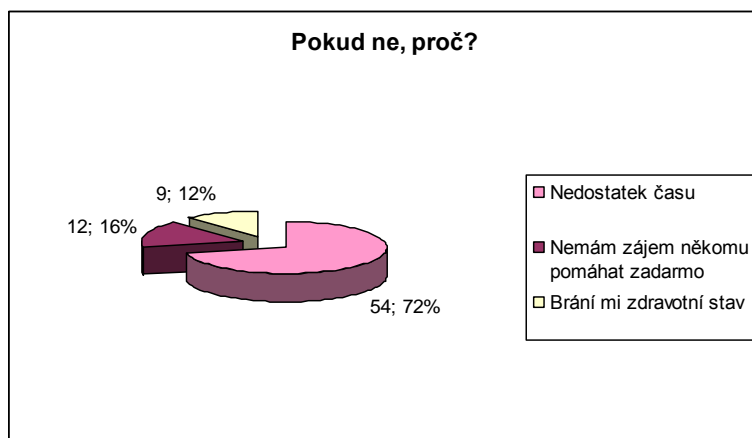

Zdroj: vlastní zpracování

Každý mohl zaškrtnout více odpovědí. Pokud se jedná o konkrétní oblast, ve které by dobrovolníci případně chtěli působit, jednoznačně preferují práci s dětmi. Děti jsou bezprostřední, zranitelné a hlavně, ženy mají největší zájem pracovat právě s dětmi a snažit se jim pomoci k lepší budoucnosti. Nejmenší zájem byl o práci se zdravotně handicapovanými, což je všeobecný problém. Lidé nemají příliš dobrý vztah ke zdravotně handicapovaným, neví, jak s nimi zacházet a častokrát se může jednat o psychicky náročnou činnost. 3 lidé zvolili možnost jiné činnosti a konkrétně uvedli například práci s narkomany.

16) Pokud ne, proč?

Graf č. 16: Důvod nezájmu

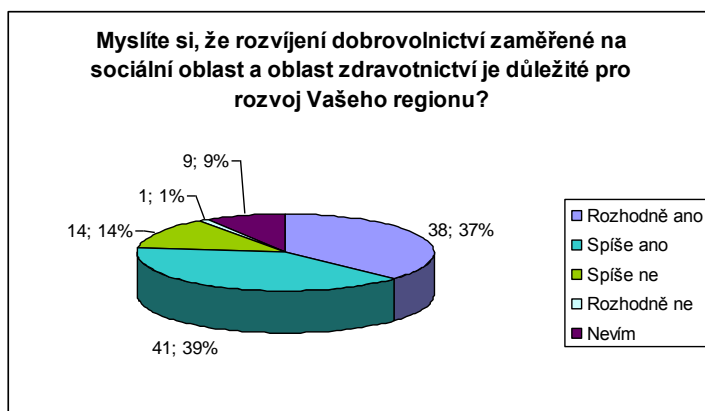

Zdroj: vlastní zpracování

Odpověď navazuje na otázku č. 15, opět bylo možné si vybrat více odpovědí. Nejčastějším důvodem nezájmu stát se dobrovolníkem byl nedostatek času. V této hektické době, zejména v Praze, může být poněkud složité si naplánovat čas navíc. Někdy to ovšem může být pouze určitá záminka. Přímý nezájem někomu pomáhat zadarmo byl označen 12 krát a bránící zdravotní stav 9 krát.

17) Myslíte si, že rozvíjení dobrovolnictví zaměřené na sociální oblast a zdravotnictví je důležité pro rozvoj Vašeho regionu?

Graf č. 17: Důležitost dobrovolnictví pro rozvoj regionu

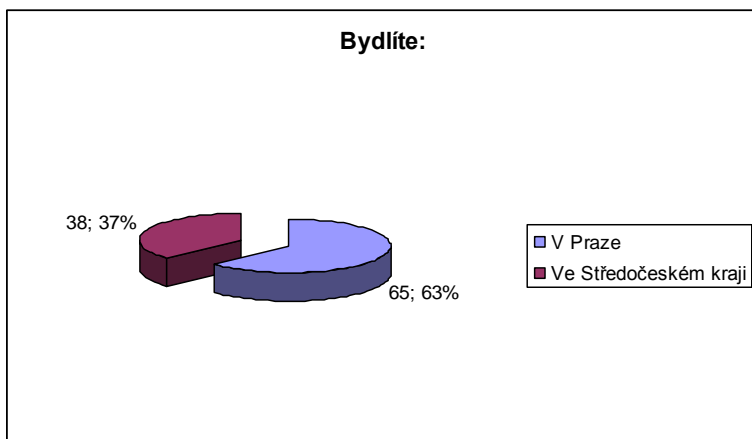
Zdroj: vlastní zpracování

Kladně odpověděla převážná většina. Pouze 24% respondentů nevnímá dobrovolnictví jako důležitý faktor v rozvoji regionu, ve kterém žijí. Můžeme proto říci, že dobrovolnictví

je lidmi vnímáno jako velmi důležitý a potřebný faktor ke správnému rozvoji, a tudíž i zkvalitňování života v jednotlivých obcích.

18) Bydliště:

Graf č. 18: Bydliště

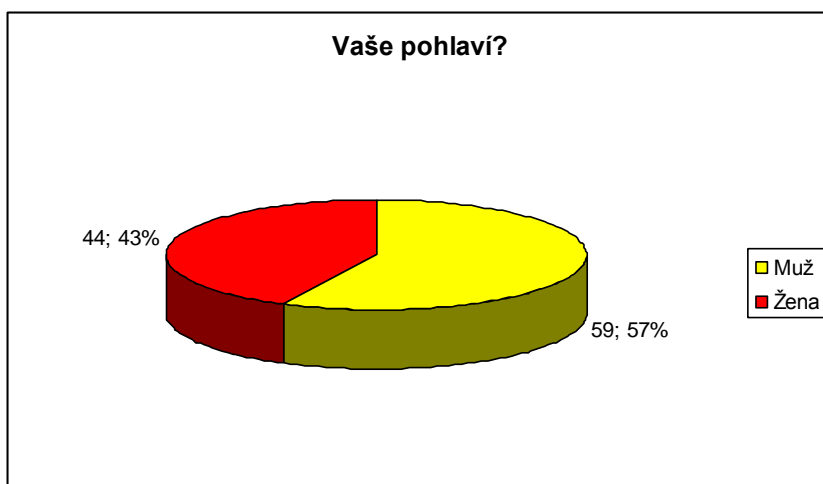

Zdroj: vlastní zpracování

Více jak polovina respondentů v současné době žije v Praze. Někteří z nich však pocházejí právě ze Středočeského kraje, tudíž mohli porovnat některé otázky z více pohledů.

19) Vaše pohlaví?

Graf č. 19: Pohlaví

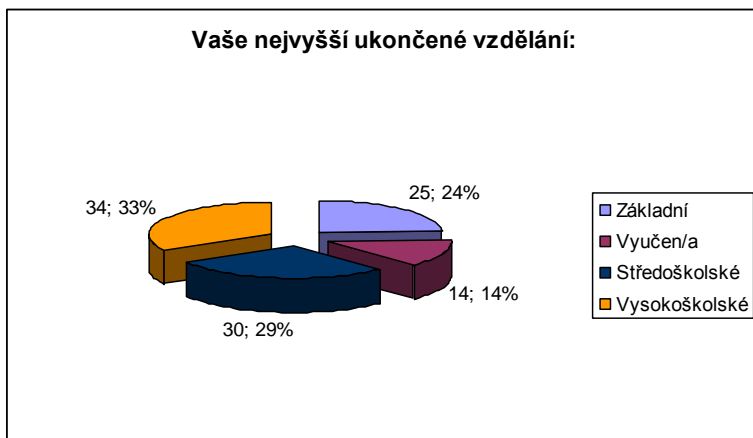

Zdroj: vlastní zpracování

Dotazníkového šetření se zúčastnilo o něco málo více mužů než žen. Je zvykem, že ženy jsou daleko ochotnější a sdílnější při vyplňování podobných dotazníků. V tomto případě se jedná o opak. Nadále ovšem ženy byly informovanější o této problematice jako celku.

20) Vaše nejvyšší ukončené vzdělání:

Graf č. 20: Vzdělání

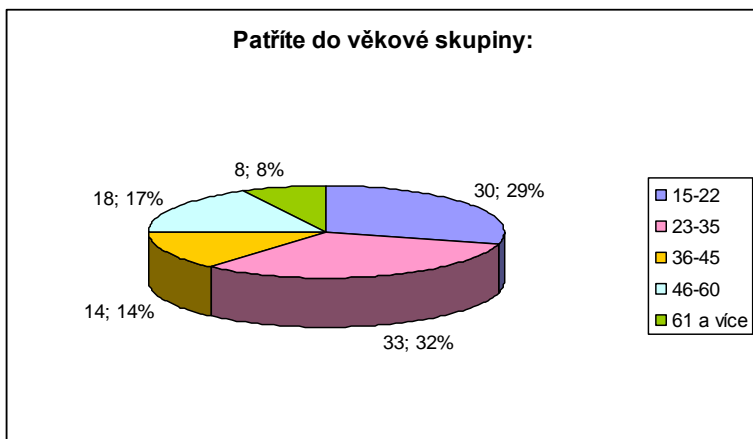

Zdroj: vlastní zpracování

Respondenti se základním vzděláním jsou mladí studenti středních škol. Nejméně ochotných zúčastnit se šetření byli lidé vyučení.

21) Patříte do věkové skupiny:

Graf č. 21: Věk

Zdroj: vlastní zpracování

Největší zastoupení má věková skupina 23-35 let a hned za ní skupina 15- 22 let. Nejméně zastoupenou skupinou jsou lidé starší 61 let, kteří nebyli příliš ochotní odpovídat na otázky. Nejlépe se spolupracovalo s mladými lidmi v produktivním věku, kteří jsou potenciálními dobrovolníky nebo dárci.

5.1.1 Ověření statistických hypotéz

Výsledky výzkumu byly zpracovány pomocí statistického programu Statistica verze 10.0. Ze získaných dat se vytvořily kontingenční tabulky. Pro určení závislosti mezi proměnnými byl použit χ^2 test. Poté byly ověřeny hypotézy, kdy se hypotézy potvrdily či zamítly. V případě, že byla hypotéza zamítnuta, se následně zjišťovala síla závislosti proměnných pomocí koeficientu F_i , kontingenčního koeficientu a Cramérova koeficientu kontingence.

Hypotéza H01 : Neexistuje závislost mezi bydlištěm respondenta a znalostí existence OS?

Tabulka č. 1: Hypotéza H01

Prom. 4	Proměnná 20 Praha	Proměnná 20 Středočeský kraj	Součet řádků
Ano	44	21	65
Ne	21	17	38
Všechny skupiny	65	38	103

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 2: Test závislosti H01

Statist.	Statist. : Prom4(2) x Prom20(2) (Tabulka1)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	1,591183	df=1	p=,20716
M-V chí-kvadr.	1,578211	df=1	p=,20902

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož $p(0,2) > \alpha(0,05)$ H_{01} potvrzujeme

Hypotéza byla potvrzena, tudíž neexistuje závislost mezi bydlištěm respondenta a znalostí existence OS. Respondenti jsou z Prahy i ze Středočeského kraje jsou vyrovnání.

Hypotéza H02 : Neexistuje závislost mezi ochotou přispívat a bydlištěm respondenta

Tabulka č. 3: Hypotéza H02

Prom14	Prom 20 V Praze	Prom20 Ve Středočeském kraji	Součty řádků
ANO- vícekrát	39	12	51
ANO- jednou	19	8	27
NE	7	18	25
Všechny skupiny	65	38	103

Zdroj: vlastní zpracování

Hypotéza zamítnuta = existuje závislost mezi ochotou přispívat a bydlištěm respondenta
(0,4) = středně silná závislost

Tabulka č. 4: Test závislosti H02

Statist.	Statist. : Prom14(3) x Prom20(2) (Tabulka1)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	17,75819	df=2	p=,00014
M-V chí-kvadr.	17,51352	df=2	p=,00016
Fí	,4152223		
Kontingenční koeficient	,3834785		
Cramér. V	,4152223		

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož $p(0,0014) < \alpha(0,05)$ H_{02} zamítáme

Nulová hypotéza byla zamítnuta, existuje střední závislost. Obyvatelé z Prahy přispívají více než obyvatelé ze Středočeského kraje.

Hypotéza H03 : Neexistuje závislost mezi těmi respondenty, kteří si myslí, že je potřeba dárcovství v sociální oblasti a ve zdravotnictví a mezi těmi, kteří přispěli již několikrát

Tabulka č. 5: Hypotéza H03

Prom14	Prom15 Pro činnost neziskových organizací je dárčovství nezbytné	Prom15 Pro činnost neziskových organizací je dárčovství přínosné, není však nezbytné	Prom15 Mám jiný názor	Součty řádků
ANO- vícekrát	41	7	2	50
ANO- jednou	15	9	2	26
NE	9	11	5	25
Všechny skupiny	65	27	9	101

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 6: Test závislosti H03

Statist.	Statist. : Prom14(3) x Prom15(3) (Tabulka1)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	16,99297	df=4	p=,00194
M-V chí-kvadr.	16,98215	df=4	p=,00195
Fí	,4101795		
Kontingenční koeficient	,3794954		
Cramér. V	,2900407		

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož $p(0,0019) < \alpha(0,05)$ H_0 zamítáme

Existuje středně silná závislost. 41 dotázaných, kteří přispěli již několikrát neziskové organizaci, považují dárčovství pro chod neziskových organizací jako nezbytné, čímž se potvrdilo, že svou odpověď berou vážně a snaží se i svými prostředky pomoci.

Hypotéza zamítnuta, síla závislosti = 0,4 = středně silná závislost

H04 : Neexistuje statisticky významný rozdíl mezi znalostí Dobrovolnického centra Kladno a pohlavím respondenta

Tabulka č. 7: Hypotéza H04

Prom8	Prom21 Muž	Prom21 Žena	Součty řádků
Ne	18	19	37
Ano	6	2	8
Vš.skup.	43	57	100

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 8: Test závislosti H04

Statist.	Statist. : Prom8(3) x Prom21(2) (Tabulka1)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	5,427960	df=2	p=,06627
M-V chí-kvadr.	5,495154	df=2	p=,06408

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož $p(0,6) > \alpha(0,05)$ H_{04} potvrzujeme

Neexistuje statisticky významný rozdíl muži a ženami, kteří znají Dobrovolnické centrum v Kladně.

5.1.2 Zhodnocení kvantitativního šetření

Z šetření vyplynulo, že téměř všichni z dotázaných mají představu o tom, co znamená pojem nezisková organizace. Z odpovědí na otázku týkající se vyjmenování konkrétně působících neziskových organizací již měli poměrně problém. Většinou si vzpomněli pouze na nejznámější neziskové organizace působící nejen v Praze, ale v celé České republice i v zahraničí. Malé regionální organizace byly jmenovány jen velmi zřídka. Naopak existenci oblastních spolků Českého červeného kříže znalo přes polovinu respondentů. Nejčastěji se o nich dozvídají prostřednictvím internetu a tisku. Minimální počet registruje činnost a působení OS z letáků. Některé oblastní spolky nemají dostatečné množství financí na výrobu propagačních letáků. Z jejich činnosti bylo nejvíce známé dárcovství krve, patřící mezi nejznámější a nepropagovanější činnosti, a kurzy první pomoci, kterými oblastní spolky získávají finance pro svou činnost. Naopak aktivity jako sociální služby, práce se seniory a práce s mládeží, by se měly organizace snažit více propagovat. Pouze 8 z 38 dotázaných znalo Dobrovolnické centrum Kladno. Téměř každý se o nich dozvídá různým způsobem, z čehož lze usuzovat, že každý způsob propagace má smysl. I když v tomto případě se jedná o velmi malé množství lidí. Absolutní neznámou se staly programy Dobrovolníci v nemocnici Rakovník, Dobrovolníci pro azyl. Jedná se o novější činnosti, proto by se měla na ně připoutat větší pozornost, aby se mohly jmenované aktivity dále rozvíjet.

Názor na významnost dárcovství v rozpočtech neziskových organizací je spíše pozitivní. Přitom ve skutečnosti u většiny organizací tvoří pouze okrajový příjem, někdy takřka žádný. Dalším pozitivním zjištěním je, že velká většina respondentů sama přispěla nějaké neziskové organizace, polovina dokonce opakovaně. Což vypovídá o dobrém sociálním citění respondentů. Z toho vyplývá, že většina z nich považuje dárcovství jako nezbytné pro jeho činnost a na otázku potřebnosti dárcovství v sociální oblasti a ve zdravotnictví se přiklání k jeho nezbytnosti.

Bohužel více jak polovina neuvažuje o aktivním zapojení se do dobrovolné činnosti. Preferují tedy pasivní peněžní pomoc. Nejlákavější skupinou, které by případně chtěli svůj čas věnovat, jsou nepřekvapivě děti, naopak nejméně žádoucí skupinou jsou handicapovaní. Se skupinou handicapovaných je poměrně složitější spolupráce a vyžadují speciální přístup, děti jsou naopak nejvíce přístupnou skupinou.

Smutné je, že 12 lidí vyjádřilo svou neochotu stát se dobrovolníkem z důvodu, že nechtějí nikomu pomáhat zadarmo. To svědčí o situaci ve společnosti, kde se lidé honí pouze za ziskem a osudy jiných lidí je nezajímají. Tím se ovšem situace mezi lidmi rozhodně nedá zlepšit. Dobrovolnictví zaměřené na oblast sociální a zdravotnickou vnímá skoro 80% jako důležité pro rozvoj regionu. Tudíž lze říci, že neexistuje výrazný rozdíl mezi vzděláním a názorem na regionální rozvoj. Více jak polovina dotázaných žije v současné době v Praze. Anketního šetření se zúčastnilo více mužů než žen. Ukončené vzdělání respondentů bylo vyrovnané až na menší zastoupení vyučených lidí. Největší zastoupení měla věková hranice od 15 do 35 let. Tudíž mladí lidé, ve kterých je velký potenciál.

Stanovené hypotézy přinesly zjištění, že neexistuje statisticky významný rozdíl mezi bydlištěm respondenta a znalostí oblastních spolků ČČK. To znamená, v propagaci a zviditelňování není v regionech rozdíl. Naopak statisticky významný rozdíl je zaznamenán v přispívání občanů z Prahy a ze Středočeského kraje. Pražané jsou aktivnější v přispívání neziskovým organizacím. Závislost byla potvrzena i v případě respondentů, kteří považují dárcovství za důležité a těmi, kteří několikrát již přispěli. Poslední stanovená hypotéza týkající se závislosti mužů a žen a znalosti Dobrovolného centra Kladno. Nepotvrdilo se, že ženy by byly více informovány než muži.¹

¹ (Botosová, 2010) Ve stejně formulované otázce určené pro obyvatele Ústeckého kraje: „Uvažoval/a jste někdy o možnosti stát se dobrovolníkem?“ se odpovědi nijak výrazně nelišily. Tudíž není potvrzena závislost mezi bydlištěm a ochotou stát se dobrovolníkem.

Kvalitativní šetření

Cílem tohoto šetření bude získat informace ze dvou pohledů. Jednak z pohledu dobrovolníků z vybraných neziskových organizací v Praze a ve Středočeském kraji. Konkrétně, jak často se práci věnují, kolik času tomu věnují, s jakými problémy se setkávají a jiné. Druhý pohled se zaměřuje na vedoucí pracovníky neziskových organizací. Jak získávají své dobrovolníky, jak si myslí, že jejich organizace napomáhá svou činností k rozvoji regionu, jakým způsobem komunikují s veřejnou správou, nebo jak získávají dárce. Všechny neziskové organizace se věnují sociální oblasti a zdravotnictví. Mají několik programů odlišně zaměřených.

5.1.3 Souhrn rozhovoru s ředitelkou Dobrovolnického centra Kladno

Své dobrovolníky získávají přímo nábory v místních školách, či nepřímo letáky nebo inzeráty do novin. Další ověřenou metodou je doporučení. Pokud je jeden dobrovolník spokojený při své práci a dozví se o tom jeho přátelé, není výjimkou, že se také zapojí do vybraného programu DC Kladno. Momentálně ve všech programech pracuje dohromady okolo 100 dobrovolníků. Přbytek dobrovolníků často zaznamenávají u programu probíhajícím v dětském domově. Naopak největší problém s jejich získáváním se týká individuálních programů, například 5P. Navázat ten správný vztah s dítětem není právě jednoduché. Zhruba polovina dobrovolníků je stabilních.

Občanské sdružení pomáhá pro rozvoj regionu programy jako takovými. Doplnují sociální a zdravotní služby, které není stát schopen sám zajistit. Jedná se o činnost lidí z Kladna a okolí pro lidi v něm žijící.

Pro zviditelnění organizace používají letáky, inzeráty. Pořádají akce pro veřejnost: Den dětského úsměvu. Organizují besedy o dobrovolnictví ve školách a v knihovnách. Zúčastňují se regionálních setkávání s dobrovolnickými centry.

Získávání dárců je velmi obtížné. Podávají si žádosti o dotace a zkouší kontaktovat nadace. Již tři roky spolupracují s nadací Terezy Maxové, která jim přispívá na různé akce, ale i na chod organizace. Písemně oslovují firmy, což je velmi málo účinné, také se snaží o osobní schůzky. Dárci spíše poskytují materiální dary než finance. Veškerá pomoc je většinou

jednorázová. Velké firmy v okolí častokrát již podporují jiné organizace, působící již delší dobu. Někdy je těžké vysvětlit, proč vlastně nezisková organizace potřebuje finanční prostředky, když dobrovolníci nejsou odměňováni.

S komunikací s veřejnou ani státní správou se neseťkávají s žádnými problémy. Město pravidelně přispívá na činnost. Zástupci města se zúčastňují akcí. Se státní správou komunikují pomocí emailu a telefonu při jednání o dotacích. Vždy se jim dostane informací, které jsou potřeba.

Největší problémy jsou s finančním zajištěním chodu organizace. Nejistota, zda budou schváleny dotace a s nepochopením posláním dobrovolníků a neziskových organizací vůbec.

5.1.4 Souhrn rozhovoru s ředitelkou Oblastního spolku Kladno

Spolek se věnuje sociální a zdravotní činnosti, v tomto spolku nejsou žádní dobrovolníci, veškeré služby jsou zajišťovány vyškolenými profesionály. Svou úlohu v rozvoji regionu zaujímají hlavně tím, že dělají zdravotní osvětu při svých akcích a přednáškách na školách, kde se snaží získávat budoucí dárce krve z řad žáků, a pomáhají doplňovat sociální služby, které stát nezvládá zajistit plnohodnotně sám. V současné době nemají žádné pravidelné dárce finančních či materiálních darů. Pouze občas se jim podaří po oslovení firem získat jednorázově příspěvek na jednorázovou akci. Na svou činnost si musí zhruba ze 70% vydělat sám pořádáním kurzů první pomoci, jinak by oblastní spolek neměl dostatečné finance potřebné pro chod. K jejich zviditelnění používají media jako noviny, rádio a veřejné akce. S veřejnou správou komunikují telefonicky, emailem i poštou hlavně kvůli dotačnímu řízení. Jako problém při své práci vidí hlavně nedostatek financí a nedostatečnou podporu ze strany státu.

5.1.5 Souhrn rozhovoru s ředitelkou organizace Dobrovolníci v nemocnici Motol

Jejich činností je dodávat dobrovolníky na různá oddělení nemocnice Motol a pomáhat individuálním pacientům nebo pořádat různé kroužky pro skupiny pacientů. Své dobrovolníky nezískávají náboru například ve školách, jak je tomu u podobných organizací zvykem. Dobrovolníci se jim hlásí sami. Pouze rozmisťují po budově a na nástěnky letáky,

díky kterým se lidé ozývají, že by také chtěli pomáhat. Pořádají důkladné výběrové řízení a školení, po kterém se rozhodne, zda s nimi koordinátoři vůbec chtějí pracovat. V žádném případě nepřijímají všechny, kdo projeví zájem o to, být dobrovolníkem. Momentálně mají 360 dobrovolníků. Nepocítují markantní rozdíl mezi ochotou pomáhat spíše dětem, nebo starším lidem. Každý rok se vytřídí ti, kteří již nejsou aktivní. Jinak jsou dobrovolníci stálí, hlavně díky náročnému výběrovému řízení. Dá se říci, že v současné době mají dostatek dobrovolníků. Na druhé straně oddělení v nemocnici je hodně, takže je stále možnost nová a nová oddělení naplňovat dobrovolníky. K rozvoji regionu pomáhají zajišťovat služby, které není schopen stát sám zajistit. Svou činností zlepšují mezilidské vztahy a pomáhají k uzdravení a ke zlepšení psychického stavu pacientů. Pro zviditelnění používají letáky rozmístěné po nemocnici, články v tisku, lékařské konference a webové stránky. S dárcovstvím mají velmi dobré zkušenosti, ozývají se jim jednotlivci i firmy samy. Někteří jim pravidelně přispívají finančně, nakupují potřebné pomůcky nebo poskytují zdarma své služby. Všechny typy dárcovství pro ně tvoří důležitou složku prostředků pro fungování. S veřejnou správou komunikují kvůli grantům. S Městským úřadem Praha 5 komunikují kvůli článkům v regionálním měsíčníku.

Největší problém pro ně donedávna byl malý počet zaměstnanců na velký počet dobrovolníků. V současné době posílili svůj tým. Občas mají problémy s nepochopením personálu nemocnice, který někdy nechápe význam práce dobrovolníka.

5.1.6 Souhrn rozhovoru s ředitelkou Oblastního spolku Praha 1

Oblastní spolek Praha 1 se věnuje Výuce první pomoci, bezplatnému dárcovství krve krizové připravenosti na mimořádné události, práci s dětmi a mládeží, práci se seniory a zdravotnické asistenci. Dobrovolníky i členy získávají na akcích, které pořádají, nebo se hlásí sami přes webovou prezentaci. OS má momentálně 205 členů a ročně se jich vystřídá pouze kolem 5%. Dobrovolníků je jako vždy málo, ale momentálně mají naštěstí všechny potřebné aktivity pokryty. K rozvoji regionu pomáhají zejména v oblasti Praha 1 a Praha 2 proškolením v rámci první pomoci. Mají dobré kontakty se základními a středními školami, kde probíhá výuka první pomoc a propagace dárcovství krve. Nabízí dětem i dospělým smysluplné využití volného času. Mají smlouvu s Městskou částí Praha 1

v oblasti krizové připravenosti a pomoci při mimořádných situacích. Nově působí také na Praze 4 a 5 a okrese Praha – západ, kde se spolupráce s MČ teprve dojednává. Pro zviditelnění svého oblastního spolku využívají webové prezentace, letáčky, články v novinách, nebo medializaci v nestátních televizích. Samozřejmě jsou také vidět při akcích, které organizují. Pro získávání finančních prostředků založili Fond humanity, sami oslovují nadační fondy a grantová řízení.

S veřejnou správou komunikují pravidelnými návštěvami a emailovou korespondencí, zejména kvůli grantovým řízením. Při své práci se setkávají s několika problémy. Například s byrokracií, a to hlavně v bance. Oblastní spolek se snaží změnit zažitý obraz organizace v něco modernějšího. Bohužel to jde pomalu. Občas je trápí mezilidské vztahy, které jsou na druhou stranu to nejhezčí na jejich práci. Problémem je i celková nálada ve společnosti, kde převládá snaha hnát se za ziskem a úspěchem měřitelným financemi, někdy jsou v tomto duchu vychovávány i malé děti.

5.1.7 Souhrn rozhovorů se 3 dobrovolníky Dobrovolnického centra Kladno

1) Jak jste se k práci dobrovolníka v této neziskové organizaci dostal/a?

2 dobrovolnice se ke své roli dostaly díky školní praxi a 1 dobrovolnice kontaktovala přímo Dětský domov Kladno a po schůzce s paní ředitelkou se dozvěděla o možnosti pomáhat dětem.

2) Jakou činnost vykonáváte?

Každá z vybraných dobrovolnic vykonává jinou práci: Bazální terapii, péči o děti v dětském domově a vození malých dětí v kočárku.

3) Jak často se této činnosti věnujete? Popřípadě kolik hodin průměrně za týden?

Všechny se práci věnují 3 až 7 hodin týdně, podle času a možností.

4) Co vás vedlo k tomu stát se dobrovolníkem?

Dvě dotazované se staly dobrovolnicemi z důvodu, že rády pomáhají druhým a mají touhu být prospěšné a rozšířit obzor dítěti. Jako další důvod bylo uvedeno bezdětné manželství a odchod manžela ze společné domácnosti.

5) Co vás motivuje k dobrovolnictví?

Motivace pro ně byla láska k dospělým a dětem, dobrý pocit, radost dítěte, vědomí, že zmírňují citovou plochost a dávají lásku opuštěným dětem.

6) S jakými problémy se při práci setkáváte?

Všechny se shodly na tom, že se zatím s žádnými problémy nesetkaly.

7) Jak vás dobrovolnická činnost ovlivnila?

Mají jiný náhled na život a větší radost a jedna dobrovolnice si díky svému působení v dětském domově osvojila chlapečka do pěstounské péče a nyní čeká na vyřízení adopce.

8) Myslíte si, že rozvíjení dobrovolnictví v sociální oblasti je důležité pro rozvoj Prahy?

Všechny dotázané se jednoznačně shodly, že ano. Konkrétně se však ani jedna nevyjádřila.

8) Jste:

Dotazování se zúčastnily 3 ženy.

9) Vaše nejvyšší ukončené vzdělání:

Vzdělání se lišila: 1 byla vyučená, 1 měla vyšší odborné vzdělání a 1 vysokoškolské.

11) Patříte do věkové skupiny:

2 se pohybovaly ve středním věku 35-45 a 1 z dotázaných spadala do intervalu 45 až 60 let.

5.1.8 Souhrn rozhovorů se 7 dobrovolníky - mládežníky Českého červeného kříže

1) Jak jste se k práci dobrovolníka v této neziskové organizaci dostal/a?

Téměř všichni se ke své práci dostali přes svého známého, pouze jeden začal s dobrovolnictvím díky své školní praxi. Je zde vidět velký vliv okolí a přátel, kteří informovali o této možnosti trávení volného času, zřejmě z důvodu pozitivních ohlasů.

2) Jakou činnost vykonáváte?

Jelikož všichni chodí do stejného svazu, odpovídali téměř shodně. Věnují se ukázkám první pomoci, přednáškám ve školách, prezentace na dětských akcích a zdravotnické dozory na sportovních a kulturních akcích.

3) Jak často se této činnosti věnujete? Popř. kolik hodin průměrně za týden?

Každý z dobrovolníků se práci věnuje jednou týdně 2 hodiny, kdy mají všichni společnou schůzku. 2 uvedli 6-8 hodin týdně. Zbývající uvedli navíc víkendové akce jednou za 14 dní a občasné přednášky na školách.

4) Co vás vedlo k tomu stát se dobrovolníkem?

Jednoho dobrovolníka vedlo k této činnosti hlavně uznání od společnosti. Jednomu dopomohli k dobrovolnictví hlavně kamarádi. Ostatní uvedli, že se chtěli naučit pomáhat ostatním, být užitečným a zkusit něco nového.

5) Co vás motivuje k dobrovolnictví?

Téměř všichni se shodli na tom, že je motivuje hlavně dobrý pocit z pomoci druhým, dále také kolektiv lidí, kteří se věnují stejné činnosti, snaha předávat dál své zkušenosti do společnosti, či zájem dětí o první pomoc. Jednoho dobrovolníka motivuje fakt, že chce být v budoucnu lékařem nebo zdravotníkem.

6) S jakými problémy se při práci setkáváte?

U této otázky bylo na výběr několik možností. Nepochopení společnosti, špatná komunikace s koordinátory, nedostatečná legislativa a možnost doplnit další problémy.

4 dobrovolníci vidí jako největší problém nedostatek financí. Špatná komunikace s koordinátory byla zaškrtnutá dvakrát a nepochopení společnosti, zvláště pak nezájem, také dvakrát. Byla možnost označit více odpovědí najednou. Nikdo neshledává jako problematické nedostatečnou legislativu.

7) Jak vás dobrovolnická činnost ovlivnila?

Každého dotazovaného ovlivnila pozitivně. Našli si nové kamarády se stejnými zájmy, zlepšili se v týmové práci. Zlepšili se mezilidské vztahy s okolím a naučili se spoustu nových věcí, které mohou předávat dál.

8) Myslíte si, že rozvíjení dobrovolnictví v sociální oblasti je důležité pro rozvoj Prahy?

Všichni se shodli na odpovědi ano. Jako důvod uvedli, že jedině dobrovolníci odvádějí kvalitní práci, už jenom proto, že ji dělají opravdu srdcem. Další názor byl, že peníze na provoz organizací nejsou a nebudou, tudíž se podílejí na zajištění sociálních a zdravotních služeb pro obyvatele, jež stát nemůže v této míře zajistit.

9) Jakého jste pohlaví?

Odpovídalo 5 mužů a 2 ženy. Což je docela překvapující, protože je všeobecně známo, že ženy se v podobných činnostech angažují více.

10) Vaše nejvyšší ukončené vzdělání:

4 stále studují, a proto je jejich nejvyšší ukončené vzdělání momentálně základní. 3 již nestudují, mají ukončené vzdělání středoškolské a jsou zaměstnání na plný úvazek.

11) Patříte do věkové skupiny:

Jelikož se jedná o kurz mládežníků, všichni spadají do věkové kategorie 15 – 22. Přestože kroužek mohou navštěvovat mladí lidé do 26 let.

5.1.9 Zhodnocení kvalitativního šetření

Z rozhovorů s řediteli několika organizací vyplynulo, že určité aspekty a názory mají shodné a jiné zase velmi odlišné. Všichni se shodují na tom, že pomáhají v rozvoji regionu. Jelikož pomáhají zajišťovat potřebné služby, které stát není schopen sám zajistit. Pomáhají zlepšovat mezilidské vztahy, začleňovat problémové jedince do společnosti, a tím snižují nežádoucí jevy. Přispívají ke zlepšení psychických stavů lidí a jejich uzdravování. Svou propagaci většinou řeší letáky, články v novinách. ČČK má výhodu, že je často vidět při svých akcích, což je pro něj velká propagace a zviditelňování se. Menší organizace jako Dobrovolnické centrum Kladno, řeší tuto situaci pořádáním besed ve školách a knihovnách. Také se snaží organizovat několik akcí. Své dobrovolníky získávají opět nábořem na školách, nebo inzeráty v novinách a rozdáváním letáků. Pouze Dobrovolníci v nemocnici Motol, nemusí žádné náboře ve školách pořádat, jelikož se jim dobrovolníci hlásí sami, často z řad studentů medicíny. Výrazný problém s nedostatkem dobrovolníků nemá žádná z dotazovaných organizací. Dokonce v dětském domově Kladno jich mají nadbytek. S veřejnou správou komunikují všichni zejména kvůli dotačním řízením. Spolupráce probíhá bez problémů. Největšími problémy jsou samozřejmě finance. Kromě organizace Dobrovolníci v nemocnici Motol, nemají žádné stálé dárce. Když přispějí, tak spíše jednorázově a často pouze materiálně, ne finančními částkami. Další problém je pro všechny nepochopení společnosti a pro Dobrovolnické centrum Kladno i nedostatečná podpora státu.

Naopak dobrovolníci z Dobrovolnického centra Kladno se neshledávají s žádnými problémy. Pouze mládežníci z ČČK mají občas potíže s komunikací s koordinátory, nepochopení společnosti a hlavní problém spatřují v nedostatku financí. Svou práci mají rádi, cítí se být užiteční, našli nové kamarády a naučili se mnoho nových věcí, které mohou předávat dál. Všechny zkušenosti s dobrovolnictvím ovlivnila pozitivně. Umožnila jim stát se užitečnými a dát kousek sebe ostatním. Dokonce někomu se změnil celý jeho život. I dobrovolníci vnímají svou činnost jako prospěšnou pro rozvoj regionu. Protože nikdo

neodvede tak dobrou práci, jako někdo, kdo ji dělá srdcem. Ať se jednalo o mladé dobrovolníky ČČK či dospělé dobrovolníky z Dobrovolnického centra Kladno, názory a zkušenosti se téměř nelišily.

6 Výsledky a diskuze

Jak vyplynulo ze šetření, dárcovství je obyvateli všeobecně vnímáno jako důležitá část rozpočtu neziskových organizací. Pokud se jedná o dotace a granty od státu či od Evropské unie, mají pravdu. Bez těchto finančních prostředků by jen málokterá nezisková organizace přežila. Pokud se ovšem jedná o firemní dárcy nebo fyzické osoby, je situace velmi špatná. Z dotázaných 4 organizací, nemají pravidelné dárcy 3. Český červený kříž je znám svou dlouhodobou tradicí, stabilitou a lidé mohou mít důvěru, že jejich peníze budou správně zúročeny. Přesto se jednotlivé oblastní spolky potýkají s tíživou finanční situací a musí si na svou činnost vydělávat samy pořádáním kurzů první pomoci a jinými činnostmi, jinak by zanikly. Dobrovolnické centrum Kladno se snaží kontaktovat firmy samo, bohužel většinou neúspěšně. Jelikož firmy častokrát již sponzorují jiné neziskové organizace s delší tradicí. Nedá se tedy říci, že by firmy byly naprosto lhostejné k činnostem neziskových organizací, pouze zřejmě chtějí mít jistotu a dávají přednost prověřeným institucím. Zajímavé je, že Dobrovolnické centrum FN Motol má dostatek dárců jak z řad jednotlivců, tak firem. Dokonce firmy je samy oslovují a nabízejí příspěvky, buď jednorázové, nebo pravidelné. Tuto situaci můžeme opět připisovat důvěře, kterou mají v organizaci působící na půdě velké nemocnice. Je tedy otázkou, proč právě zavedená organizace s tradicí jako Český červený kříž má problém se získáváním dárců. Lze oponovat, že hodně lidí posílá Červenému kříži pravidelné měsíčně příspěvky. Tyto finance ovšem putují do ústředí, kde se dále rozdělují například na zahraniční mise apod., ne do oblastních spolků. Proto by se měly oblastní spolky více propagovat a ukazovat, jakým způsobem fungují a že potřebují získat větší množství finančních prostředků.

Dalším aspektem šetření bylo dobrovolnictví. Z dotazovaných respondentů většina volila zápornou odpověď. Tudíž nikdy nepřemýšleli o činnosti dobrovolníka. Hlavním důvodem byl nedostatek času. Pouze malá část respondentů přiznala, že zkrátka nemají zájem pomáhat nikomu zadarmo. Aspekt času v některých případech může být pouze jakási výmluva. Tito lidé by určitě měli být více motivováni a informováni o potřebě dobrovolnictví. Proto by si dobrovolnictví zasloužilo určitě daleko větší pozornost médií, než je tomu doteď. Stát by měl více podporovat jejich propagaci, protože dobrovolné činnosti všeho typu pomáhají tam, kde on sám na to nestačí. Dobrovolníci pracují srdcem, což je nejlépe odvedená práce a nechtějí finanční odměnu. Tím, že lidé pochopí jeho

nezbytnost v moderní společnosti a díky propagaci se budou moci více informovat a najít si vlastní cestu jak se zapojit. Díky tomu se společnost může stát lidštvější. Jak uvedli ředitelé vybraných organizací, právě nepochopení společnosti a nedostatečná podpora státu, jim brání v jejich činnosti. Nejvíce oblíbenou skupinou, se kterou by chtěli potencionální dobrovolníci pracovat, jsou nepřekvapivě děti. Je zajímavé, že například v organizaci Dobrovolnické centrum FN Motol také nejdříve přicházejí zájemci prahnoucí po práci s dětmi, po úvodním pohovoru však mnohokrát přehodnotí situaci a zjistí, že se hodí spíše pro práci se seniory. Problémem stále zůstává skupina zdravotně handicapovaných a sociálně znevýhodněných občanů. Práce s nimi je poněkud náročnější. Důležitý je správný výcvik dobrovolníka, aby byl připraven na různé situace, které mohou nastat. Pokud se bavíme o významu dobrovolnictví v rozvoji regionu, nesporně je význam veliký.

7 Závěr

Šetření formou dotazníků a rozhovorů potvrdilo, že velká část respondentů již aspoň jednou přispěla neziskové organizaci. Na druhé straně zájem o práci dobrovolníka projevila ani ne polovina dotázaných. Tudíž dávají přednost spíše pasivní formě pomoci. Přesto ze šetření vyplynulo, že neziskové organizace trpí nedostatkem dárců. Řešením této situace by byla celková změna vnímání dobrovolnictví. Dobro se jeví jako smysluplná hodnota sama o sobě. Je třeba, aby lidé brali dobrovolnictví a dárcovství jako přirozenou součást života, aby se naučili pomáhat potřebným, na což se v naší hektické době často zapomíná. Přitom činit dobro jako dobrovolník má smysl. Mohl by se více angažovat státní aparát. Snažit se propagovat dobrovolnictví, reklamou a upoutávkami ve veřejnoprávní televizi, věnovat dobrovolnictví, konkrétním neziskovým organizacím a dobrovolníkům například více pořadů nebo reportáží. Myšlenka dobrovolnictví jako něčeho přirozeného by se měla vstěpovat již nejmladší generaci. Spolupráce se školami primárního i sekundárního vzdělávání je dalším mezníkem jak zviditelnit dobrovolnictví. Dalším krokem vpřed by mohlo být začlenění dobrovolnictví a dárcovství do učebních osnov základních škol do předmětu Výchova k občanství. Z provedeného šetření vyplynulo, že firmy přispívají na činnost neziskových organizací v nedostatečné míře. V tomto směru by určitě pomohla legislativní úprava daňových zákonů (zejména daně z příjmu), konkrétně, aby se zvýšilo procento na odpočet sponzorských darů.

Je poněkud zarážející, že organizace jako Český červený kříž s obrovskou tradicí a mezinárodním uznáním v současné době poněkud upadá. Jednotlivé spolky se snaží proměnit tradici v něco moderního, ale jde to pomalu, jak uvedla ředitelka Oblastního spolku pro Prahu 1. Dříve si činnosti Červeného kříže lidé vážili, v dnešní době o ní příliš nevědí. Průzkum ukázal, že poměrně velká část o existenci oblastních spolu ví, ale rozhodně to není dostačující. Přitom v jiných zemích, například ve Španělsku má Červený kříž významnější postavení, je důležitý pro lidi, je daleko více viditelný a hodně mladých lidí se v něm angažuje. Je zajímavé, že při katastrofách, jako například povodně se lidé semknou a snaží se pomoci, jak nejlépe umí. Sami oslovují oblastní spolky a pomáhají. Pokud je ovšem období „klidu“, lidé se najednou opět odmlčí. Oblastní spolky ale pomáhají celoročně a potřebují finance na svůj provoz.

Pro každý region je rozvíjení neziskového sektoru jednoznačně pozitivní. Pomáhá občanům zkvalitňovat život. Začleňuje sociálně znevýhodněné občany do společnosti. Snaží se eliminovat nežádoucí jevy, jako je například kriminalita, pomáhá handicapovaným občanům. Ať se jedná o oblast zdravotnictví, kultury, sociální oblasti nebo sportu, bezesporu hraje neziskový sektor v rozvoji regionu důležitou roli a je podstatné, že občané Středočeského kraje a Prahy téměř jednoznačně souhlasí.

8 Seznam literatury

Knižní zdroje:

ADAMS, Michael. *Voluntary service Overseas*. 1. vydání. Londýn: Billing and Sons Limited, 1968. 243 s.

BOTOSOVA, Gabriela. *Dobrovolnictví v neziskových organizacích a jeho význam pro rozvoj regionu*. Praha 2010. Bakalářská práce (Bc.). Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Katedra humanitních věd, (2010-10-01).

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0139-7

FRIČ, Pavol. *Aktivity a potřeby neziskových organizací v ČR*. 1.vyd. Praha: Agnes, ICN, 1998. 61 s. ISBN 80-902633-0-5.

GOULI, Rochidi, FRIČ, Pavol. *Neziskový sektor v České republice*. 1. vydání. Praha 2: Eurolex Bohemia s.r.o, 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-1.

HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-246-0030-7

HUDEČKOVÁ, Helena, LOŠŤÁK, Michal, ŠEVČÍKOVÁ, Adéla. *Regionalistka, Regionální rozvoj a rozvoj venkova*. 1. vydání., dotisk. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. 193 s. ISBN 978-80-213-1413-9.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4

KOZEL, Roman a kol. *Moderní marketingový výzkum*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2006. 280 s. ISBN 80-247-0966-X.

OCHMAN, Malgorzata, JORDAN, Pawel. *Dobrovolníci: cenný zdroj*. 1. vydání. Maryland: The Johns Hopkins University Institut for Policy Studies, 1997. 32 s.

POSPÍŠILOVÁ, Tereza a kol. *Lidé města*. 1. vydání. Praha: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy 2010. 216 s.

PLAMÍNEK, Jiří a kol. *Řízení neziskových organizací*. 1.vyd. Praha: Tiskárna Fabián, 1996. 186 s.

REKTORČÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie řízení*. 1.vyd. Praha: Ekopress, 2001. 177 s. ISBN 80-86119-41-6.

SOZANSKÁ, Olga, TOŠNER, Jiří. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. 1.vyd. Praha: Portál s.r.o, 2002. 149 s. ISBN 80-7178-514-8.

STRECKOVÁ, Y. Malý, I. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. 1. vyd. Praha: Computer Press 1998. 214 s. ISBN: 80-7226-112-6.

Internetové zdroje:

Český červený kříž Praha 1, Naše činnost.: *Český červený kříž praha 1* [online]. 2011 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <http://www.cckpraha1.cz/nase-cinnost/>

Český červený kříž, Ččk- historie. *Ččk- základní informace* [online]. 2009 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <http://www.cervenyriz.eu/cz/historiepovalce.aspx>

DCKladno, *Programy*. [online].2011[cit.2012-03-11]. Dostupné z :
<http://www.dckladno.cz/programy.html>

Magistrát hl.m. Prahy, Zdravotnický portál města Prahy *Grantové řízení pro rok 2012*. [online].[cit.2012-02-20]. Dostupné z :
http://zdravotni.praha.eu/jnp/cz/granty_hmp/oblast_zdravotnictvi/grantove_rizeni_2012/index.html

Strukturální fondy EU. *Operační program Praha Konkurenceschopnost* [online]. [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/df7c5155-012e-4b0e-8251-6b53f1495fdd/OP-Praha-Konkurenceschopnost>

Strukturální fondy EU. *Operační program Praha Adaptabilita* [online]. [cit. 2012-01-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/575b6253-c04f-4eba-818f-acaecd7aa003/OP-Praha-Adaptabilita>

Vyhlášení dotačního řízení MPSV ČR pro rok 2012 v oblasti poskytování sociálních služeb. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/9>

Strukturální fondy EU. *ROP NUTS II Střední Čechy* [online]. [cit. 2012-01-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8ed7c981-46d9-4c32-9b99-07a8b52f5cb2/ROP-NUTS-II-Stredni-Cechy>

Strukturální fondy EU. *OP Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. [cit. 2012-01-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d26c8d6a-821b-45df-9c9c-29a8a55f7e1e/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>

Strukturální fondy EU. *OP Vzdělání pro konkurenceschopnost* [online]. [cit. 2012-01-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/bcccc738-7fb0-4742-9b90-b75ce4b28b2e/OP-Vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>

Středočeský kraj. *Grantové a dotační řízení v oblasti zdravotnictví* [online]. [cit. 2012-01-02]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/zdravotnictvi/granty/>

Středočeský kraj. [online]. [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/socialni-oblast/granty/>

Seznam zkratk:

ČČK	Český Červený kříž
ČSČK	Československý Červený kříž
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská Unie
FN	Fakultní nemocnice
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	Nestátní nezisková organizace
NUTS	Nomenklaturní územní jednotka
OP	Operační program
OPPA	Operační program Praha- Adaptabilita

OPPK	Operační program Praha- Konkurenceschopnost
OS	Oblastní spolek

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1: Národní hospodářství.....	15
---	----

Seznam grafů:

Graf č. 1: Pojem nezisková organizace	52
Graf č. 2: Existence OS	53
Graf č. 3: Odkud znáte OS.....	53
Graf č. 4: Činnost OS	54
Graf č. 5: Jaká činnost	55
Graf č. 6: Znáte DCK	56
Graf č. 7: Odkud znáte DCK	56
Graf č. 8: Programy DCK.....	57
Graf č. 9: Jaké programy	58
Graf č. 10: Tvoří dárcovství významnou složku rozpočtu neziskových organizací	59
Graf č. 11: Přispívá více dárců v Praze než ve Středočeském kraji?	59
Graf č. 12: Příspěvek do nestátní neziskové organizace	60
Graf č. 13: Názor na potřebnost dárcovství v sociální oblasti a ve zdravotnictví.....	61
Graf č. 14: Úvaha o možnosti stát se dobrovolníkem	61
Graf č. 15: Oblast	62
Graf č. 16: Důvod nezájmu.....	63
Graf č. 17: Důležitost dobrovolnictví pro rozvoj regionu	63
Graf č. 18: Bydliště	64
Graf č. 19: Pohlaví	64
Graf č. 20: Vzdělání	65
Graf č. 21: Věk.....	65

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Hypotéza H01	66
Tabulka č. 2: Test závislosti H01	66
Tabulka č. 3: Hypotéza H02	67
Tabulka č. 4: Test závislosti H02	67
Tabulka č. 5: Hypotéza H03	68
Tabulka č. 6: Test závislosti H03	68
Tabulka č. 7: Hypotéza H04	68
Tabulka č. 8: Test závislosti H04	69

9 Přílohy

Příloha č.1 Dotazník pro veřejnost

Dobrý den,

jmenuji se Gabriela Botosová a jsem studentkou České zemědělské univerzity, Provozně ekonomické fakulty. Můj výzkum se zabývá dobrovolnictvím a dárcovstvím v neziskových organizacích a jeho významem pro region. Chtěla bych vás tímto poprosit o spolupráci na mé diplomové práci vyplněním tohoto dotazníku. Vše je anonymní.

1) Víte co znamená pojem nezisková organizace?

Rozhodně ano Spíše ano Spíše ne Rozhodně ne Nevím

2) Znáte nějaké konkrétní nestátní neziskové organizace působící v Praze či Středočeském kraji?

3) Víte, že existují kromě centrály Českého Červeného kříže v Praze také oblastní spolky v jednotlivých městech?

ANO NE

4) Pokud ano, odkud jste se o nich dozvěděl/a?

Z tisku Z letáku Z internetu Od známého Jiné-.....

5) Znáte jejich činnost?

ANO NE

6) Pokud ano, jakou?

- Dárcovství krve Kurzy první pomoci Sociální služby Práce se seniory Práce s mládeží
 Jiné.....

7) V případě, že bydlíte ve Středočeském kraji, znáte Dobrovolnické centrum Kladno?

- ANO NE

8) Pokud ano, odkud jste se o nich dozvěděl/a?

- Z tisku Z letáku Z internetu Od známého

- Jiné-.....

9) Znáte jejich programy?

- ANO NE

10) Pokud ano, jaké?

- Dětský úsměv Dobrovolníci pro azyl Program 5P Senior
 Pes kamarád Dobrovolníci v nemocnici Rakovník Terénní dobrovolníci

11) Myslíte si, že dárcovství tvoří významnou složku rozpočtu neziskových organizací?

- Rozhodně ano Spíše ano Spíše ne Rozhodně ne Nevím

12) Myslíte si, že více dárců přispívá v Praze než ve Středočeském kraji?

- Rozhodně ano Spíše ano Spíše ne Rozhodně ne Nevím

13) Přispěl/a jste někdy finanční částkou nějaké nestátní neziskové organizaci?

ANO- jednou ANO – vícekrát NE

14) Jaký je Váš názor na potřebnost dárcovství v sociální oblasti a ve zdravotnictví

- Pro činnost neziskových organizací je dárcovství nezbytné
- Pro činnost neziskových organizací je dárcovství přínosné, není však nezbytné
- Pro činnost neziskových organizací dárcovství není potřeba
- Mam jiný názor

15) Uvažoval/a jste někdy o možnosti stát se dobrovolníkem?

Rozhodně ano Spíše ano Spíše ne Rozhodně ne Nevím

16) Pokud ano v jaké oblasti sociálních služeb a zdravotnictví?

Práce s dětmi Zdravotně handicapovanými Sociálně znevýhodnění
Jiné.....

17) Pokud ne, proč?

Nedostatek času Nemám zájem někomu pomáhat zadarmo Brání mi zdravotní stav

18) Myslíte si, že rozvíjení dobrovolnictví zaměřené na sociální oblast a zdravotnictví, je důležité pro rozvoj Vašeho regionu?

Rozhodně ano Spíše ano Spíše ne Rozhodně ne Nevím

19) Žijete

V Praze Ve Středočeském kraji

20) Vaše pohlaví?

Muž Žena

21) Vaše nejvyšší ukončené vzdělání:

Základní Vyučen/a Středoškolské Vysokoškolské

22) Patříte do věkové skupiny:

15-22 23-35 36-45 46-60 61 a víc

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku

Příloha č. 2 Dotazník pro dobrovolníky

Dobrý den,

jmenuji se Gabriela Botosová a jsem studentkou České zemědělské univerzity, Provozně ekonomické fakulty. Má DP se zabývá dárcovstvím, dobrovolnictvím v neziskových organizacích a jeho významem pro region. Chtěla bych vás tímto poprosit o spolupráci na mé diplomové práci vyplněním tohoto dotazníku.

1) Jak jste se k práci dobrovolníka v této neziskové organizaci dostal/a?

na inzerát přes známého oslovila vás přímo organizace školní praxe

jiné.....

2) Jakou činnost vykonáváte?

3) Jak často se této činnosti věnujete? Popřípadě kolik hodin průměrně za týden.

4) Co vás vedlo k tomu stát se dobrovolníkem?

5) Co vás motivuje k dobrovolnictví?

6) S jakými problémy se při práci setkáváte?

nepochopení společnosti špatná komunikace s koordinátory nedostatečná legislativa

Jiné.....

7) Jak vás dobrovolnická činnost ovlivnila?

8) Myslíte si, že rozvíjení dobrovolnictví v sociální oblasti je důležité pro rozvoj regionu Střední Čechy?

ANO

NE

Pokud ano proč?

Pokud ne proč?

8) Jste:

muž

žena

9) Vaše nejvyšší ukončené vzdělání:

základní

vyučen/a

středoškolské

vysokoškolské

10) Jaká je vaše současná ekonomická aktivita?

Student zaměstnanec podnikatel v domácnosti jiné.....

11) Patříte do věkové skupiny:

15-22 23-35 35-45 45-60 60 a víc

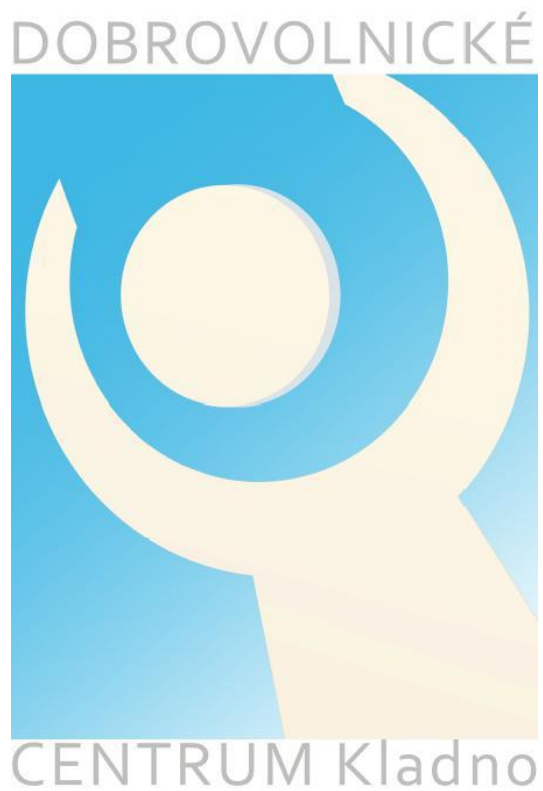
Děkuji Vám za vyplnění dotazníku!

Příloha č.3 Otázky pro ředitele neziskových organizací (Oblastní spolků)

1. Jakým činností se Vaše organizace(oblastní spolek) věnuje?
2. Jak získáváte své dobrovolníky? Oslovujete je sami? Pořádáte výběrové řízení?
3. Kolik máte dobrovolníků? Střídají se často, nebo jsou spíše stabilní. Máte jich dostatek?
4. Jak myslíte že vaše organizace (oblastní spolek) pomáhá k rozvoji regionu?
5. Jaké metody používáte pro zviditelnění Vaší organizace(oblastního spolku)?
6. Jak získáváte dárce(finance, materiál) pro Vaši organizaci (oblastní spolek)
7. Jakým způsobem komunikujete s veřejnou správou?
8. S jakými problémy se při práci setkáváte?

Příloha č. 4 Fotogalerie

Obr. č.1 – Logo Dobrovolnického centra Kladno

Zdroj: <http://www.dckladno.cz>

Obr. č. 2 Tance v sedě

Zdroj: <http://www.dcmotol.cz>

Obr. č. 3. Logo Oblastního spolku pro Prahu 1

Zdroj: <http://www.cckpraha1.cz/>

Obr. č. 4 Darování krve

Zdroj: <http://www.cckpraha1.cz/>